

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/135/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2106222506
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2106222506.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v právnej veci žalobkyne: A. B. C., nar. X.XX.XXXX, D. XX, E., zastúpená advokátkou: Mgr. Viera Laczová, Dolné Bašty 2, Trnava, proti žalovanému: A. C., nar. XX.X.XXXX, F. G. B. XXX, zastúpený advokátom: JUDr. Andrej Gara, Štefánikova 14, Bratislava, IČO: 30 850 436, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalovaného vo výrokoch I. – VII. a žalobkyne vo výroku VIII. rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 9C/95/2006-1060 zo dňa 3. augusta 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. – VII. potvrdzuje a vo výroku VIII. mení tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

II. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie pôvodne v konaní rozhodol v poradí prvým rozsudkom z 24. júna 2015 č. k. 9C/95/2006-771 tak, že výrokom I. z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania súd prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľky (akt. žalobkyne) hnutelne veci: fotoaparát Cannon, žehlička Philips, spolu v hodnote 93,28 eur. Výrokom II. súd prikázal do výlučného vlastníctva odporcu (akt. žalovaného) hnutelne veci: chladnička v bare, fontána, mraznička Calex, FTV Sony, video Sony, DVD Sony, vysávač Moulinex, kamera Sony, chladnička vstavaná, varná doska vstavaná, sporák vstavaný, vstavaný šatník, manželská posteľ, zásuvková komoda, stropová lampa, vstavené skrine, roldor ratan, kúpeľňová zostava, sedacia súprava, barový pult, stolík pod TV, konferenčný stolík, policový systém v špajzi, kuchynská linka bez spotrebičov, kameninový drez, fontána izbová, károvaná autosedačka nehnuteľné veci spolu v hodnote 12.697,09 eur. Výrokom III. súd prikázal do výlučného vlastníctva odporcu (akt. žalovaného) hodnotu investícií vložených do nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. F. G. B., vedenej na Okresnom úrade Trnava, odbor katastrálny, na LV č. XXXX, parc. č. 1289/2 - zastavaná plocha, dom súpisné č. XXX, o výmere 585 m², parc. č. 1289/3, zastavaná plocha, dom súpisné č. XXX o výmere 50 m², spolu v hodnote 24.563,50 eur. Výrokom IV. súd prikázal do výlučného vlastníctva odporcu (akt. žalovaného) finančné prostriedky za odpredané osobné motorové vozidlo BMW 525D, rok výroby 2000 v hodnote 23.235,74 eur. Výrokom V. súd prikázal do výlučného vlastníctva odporcu (akt. žalovaného) finančné prostriedky na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedeného v B. H., I. na meno A. C. ku dňu 27.07.2005 v sume 1.092,92 eur. Výrokom VI. súd prikázal do výlučného vlastníctva odporcu (akt. žalovaného) zostatok úveru poskytnutého Štátnym fondom rozvoja bývania č. 207/5031/1998 zo dňa 16.05.2000, ku dňu 27.10.2005 v sume 9.652,92 eur. Výrokom VII. súd odporcovi (akt. žalovanému) uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke (akt. žalobkyne) na úplné vyrovnanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 30.747,98 eur, v lehote do troch dní odo

dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Výrokom VIII. navrhovateľke (akt. žalobkyni) a odporcovi (akt. žalovanému) uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet súdu sumu 2.140 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Výrokom IX. rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením v lehote do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, rozsudkom zo dňa 29.06.2016, č.k. 24Co/838/2015-835 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že výrokom I. z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania súd prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľky hnuteľné veci: fotoaparát Cannon, žehlička Philips, veci spolu v hodnote 93,28 eur. II. súd prikázal do výlučného vlastníctva odporcu hnuteľné veci: chladnička v bare, fontána, mraznička Calex, FTV Sony, video Sony, DVD Sony, vysávač Moulinex, kamera Sony, chladnička vstavaná, varná doska vstavaná, sporák vstavaný, vstavaný šatník, manželská posteľ, zásuvková komoda, stropová lampa, vstavené skrine, roldor ratan, kúpeľňová zostava, sedacia súprava, barový pult, stolík pod TV, konferenčný stolík, policový systém v špajzi, kuchynská linka bez spotrebičov, 24Co/57/2022 7 kameninový drez, károvaná autosedačka veci spolu v hodnote 12.606,01 eur. III. súd prikázal do výlučného vlastníctva odporcu spoločnú pohľadávku z titulu investícií vložených do nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. F. G. B., vedenej na Okresnom úrade Trnava, odbor katastrálny, na LV č. XXXX, parc. č. 1289/2 - zastavaná plocha, dom súpisné č. XXX, o výmere 585 m², parc. č. 1289/3, zastavaná plocha, dom súpisné č. XXX o výmere 50 m², spolu v hodnote 24.563,50 eur. IV. súd prikázal do výlučného vlastníctva odporcu finančné prostriedky za odpredané osobné motorové vozidlo BMW 525D, rok výroby 2000 v hodnote 23.235,74 eur. V. súd prikázal do výlučného vlastníctva odporcu finančné prostriedky na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedeného v B. H., I. na meno A. C. ku dňu 27.7.2005 v sume 1.092,92 eur. VI. odporcovi uložil povinnosť zaplatiť zostatok úveru poskytnutého Štátnym fondom rozvoja bývania Bratislava č. 207/5031/1998 zo dňa 16.5.2000, ku dňu 27.10.2005 v sume 9.652,92 eur. VII. odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 30.702,45 eur do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. VIII. navrhovateľke a odporcovi uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Trnava sumu 1.847,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Výrokom IX. rozhodol, že o náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 26.9.2018, sp. zn. 1Cdo/81/2017 rozsudok Krajského súdu v Trnave z 29. júna 2016 sp. zn. 24Co 838/2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že „odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s relevantnou námietkou žalovaného, ktorou poukazoval na to, že súd prvej inštancie nijako nereagoval na jeho tvrdenia uvedené v záverečnom vyjadrení z 10. februára 2014, týkajúce sa skutočností podstatných pre vyporiadanie BSM, konkrétne pohľadávky BSM voči výlučnému majetku žalobkyne, nakoľko z prostriedkov BSM bol uhrádzaný peňažný záväzok žalobkyne zo Zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere uzavretej ešte pred uzavretím manželstva medzi žalobkyňou a Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. Rovnako sa nezaoberal ani odvolacou námietkou žalovaného smerujúcu voči zahrnutiu niektorých hnuteľných vecí do masy BSM, predovšetkým károvanej autosedačky, ktorá podľa žalovaného v čase zániku BSM už neexistovala. Za nepresvedčivé, treba považovať aj vysporiadanie sa odvolacieho súdu s jednou z ťažiskových námietok žalovaného, v ktorej poukazoval na nesprávny výpočet tzv. vyporiadacieho podielu, ktorý mal vyplatiť žalobkyni. V tejto spojitosti žalovaný zdôrazňoval, že pri jeho výpočte bolo najprv potrebné od aktív BSM odpočítať ich pasíva, výslednú sumu rozdeliť na polovicu a od nej odrátať hodnotu aktív, ktoré ma nadobudnúť žalobkyňa. Vytýkal súdu prvej inštancie, že nerešpektoval zásadu rovnosti oboch manželov na majetku patriacom do BSM, keď ho zaviazal na splatenie úveru v celej jeho zostatkovej výške a toto vôbec nezohľadnil pri výpočte vyporiadacieho podielu žalobkyne. Odvolací súd však vyporiadací podiel vypočítal rovnakým spôsobom ako súd prvej inštancie, pričom na vyššie uvedenú argumentáciu žalovaného nijako osobitne nereagoval. Predovšetkým nevysvetlil, prečo k zostatku spoločného úveru, ktorý uložil zaplatiť výlučne žalovanému, pristupoval pri výpočte celkovej ceny spoločného majetku ako k aktívu (pripočítal ho totiž k cene vecí a pohľadávok v spoločnom majetku strán sporu). Ani následné odpočítanie polovice spomínaného záväzku od polovičného podielu žalobkyne pri výpočte tzv. vyporiadacieho podielu už potom nezabránilo vzniku nerovnosti v podieloch strán sporu na vyporiadavanom majetku v neprospech žalovaného. Tento stav je v zjavnom rozpore s konštatovaním súdu prvej inštancie (s ktorým sa odvolací súd tiež stotožnil), že v 24Co/57/2022 8 danom prípade nebol dôvod na odklon od rovnosti podielov oboch strán na vyporiadavanom majetku. Z doposiaľ uvedeného je zrejmé, že odvolací súd v

napadnutom rozsudku na časť podstatnej argumentácie žalovaného buď nedostatočne alebo dokonca vôbec nereagoval. Možno preto uzavrieť, že odvolací súd tým, že svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, znemožnil žalovanému uskutočňovať jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku ďalej len „CSP“).

4. Následne odvolací súd rozhodol v poradí druhým rozhodnutím č.k. 24Co/262/2018-912 zo dňa 10.7.2019 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil nasledovne: I. Z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu súd prikazuje do výlučného vlastníctva žalobkyne huteľné veci: fotoaparát Cannon, žehlička Philips, veci spolu v hodnote 93,28 eur, výrokom II. súd prikazuje do výlučného vlastníctva žalovaného huteľné veci: chladnička v bare, fontána, mraznička Calex, FTV Sony, video Sony, DVD Sony, vysávač Moulinex, kamera Sony, chladnička vstavaná, varná doska vstavaná, sporák vstavaný, vstavaný šatník, manželská posteľ, zásuvková komoda, stropová lampa, vstavené skrine, roldor ratan, kúpeľňová zostava, sedacia súprava, barový pult, stolík pod TV, konferenčný stolík, policový systém v špajzi, kuchynská linka bez spotrebičov, kameninový drez, veci spolu v hodnote 12.556,10 eur, výrokom III. súd prikazuje do výlučného vlastníctva žalovaného spoločnú pohľadávku z titulu investícií vložených do nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. F. G. B., vedenej na Okresnom úrade Trnava, odbor katastrálny, na LV č. XXXX, parc. č. 1289/2 - zastavaná plocha, dom súpisné č. XXX, o výmere 585 m², parc. č. 1289/3, zastavaná plocha, dom súpisné č. XXX o výmere 50 m², spolu v hodnote 24.563,50 eur, výrokom IV. súd prikazuje do výlučného vlastníctva žalovaného finančné prostriedky za odpredané osobné motorové vozidlo BMW 525D, rok výroby 2000 v hodnote 23.235,74 eur, výrokom V. súd prikazuje do výlučného vlastníctva žalovaného finančné prostriedky na účte č. XXXXXXXXXX/XXXX, vedeného v B. H., I. na meno A. C. ku dňu 27.7.2005 v sume 1.092,92 eur, výrokom VI. žalovaný je povinný zaplatiť zostatok úveru poskytnutého Štátnym fondom rozvoja bývania Bratislava č. 207/5031/1998 zo dňa 16.5.2000, ku dňu 27.10.2005 v sume 9.652,92 eur, výrokom VII. žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 30.677 eur do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, výrokom VIII. žalobkyňa a žalovaný sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Trnava sumu 1.846 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodujúc o dovolaní žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu uznesením č.k. 1 Cdo 89/2020 zo dňa 27. apríla 2022 rozhodol tak, že zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave z 10. júla 2019 sp. zn. 24Co 262/2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho uznesenia dovolací súd uviedol: „dovolací súd zistil, že odvolací súd sa dôsledne nevysporiadal s relevantnou námietkou žalovaného ktorou poukazoval na to, že súd prvej inštancie nijako nereagoval na jeho tvrdenia uvedené v záverečnom vyjadrení z 10. februára 2014, týkajúce sa skutočností podstatných pre vyporiadanie BSM, konkrétne pohľadávky voči výlučnému majetku žalobkyne, nakoľko z prostriedkov patriacich do BSM bol uhrádzaný peňažný záväzok žalobkyne zo zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere uzavretej ešte pred uzavretím manželstva medzi žalobkyňou a Prvou stavebnou sporiteľňou a.s. Rovnako sa nezaoberal ani odvolacou námietkou žalovaného smerujúcou voči zahrnutiu niektorých huteľných vecí do masy BSM. Za nepresvedčivé treba považovať aj vysporiadanie sa odvolacieho súdu s jednou z ťažiskových 24Co/57/2022 9 námietok žalovaného v ktorej poukazoval na nesprávny výpočet tzv. vyporiadacieho podielu ktorý mal vyplatiť žalobkyni. V tejto spojitosti žalovaný zdôrazňoval, že pri jeho výpočte bolo najprv potrebné od aktív BSM odpočítať ich pasíva, výslednú sumu rozdeliť na polovicu, od nej odrátať hodnotu aktív, ktoré má nadobudnúť žalobkyňa. Vytýkal súdu prvej inštancie, že nerešpektoval zásadu rovnosti oboch manželov na majetku patriacom do BSM, keď ho zaviazal na splatenie úveru v celej jeho zostatkovej výške a toto vôbec nezohľadnil pri výpočte vyporiadacieho podielu žalobkyne. Z doposiaľ uvedeného je zrejmé, že odvolací súd v napadnutom rozsudku na časť podstatnej odvolacej argumentácie žalovaného buď nedostatočne alebo dokonca vôbec nereagoval, možno preto uzavrieť, že odvolací súd tým, že svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, znemožnil žalovanému uskutočňovať jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Na dôvody ktoré viedli k potrebe zrušiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, sa dovolací súd už nezaoberal tvrdenia žalovaného ohľadom prípustnosti podaného dovolania aj z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP. Nad rámec však dovolací súd uvádza, že nie je dôvod odkláňať sa od doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a to najmä vyplývajúce z rozhodnutia R 42/1972 a nadväzujúcich, teda podľa ktorej sa pri vyporiadaní BSM vychádza zo stavu (ktorý je určený kvantitou a kvalitou v danom čase) v dobe zániku BSM, avšak z ceny či cenových relácií platných v dobe vyporiadania“.

6. Odvolací súd v Trnave v poradí tretím rozhodnutím, uznesením č.k. 24Co/57/2022-995 zo dňa 25.10.2022 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, s tým, že v novom rozhodnutí bude rozhodnuté aj o trovách odvolacieho konania.

7. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd výrokom I. z hnutelných vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného kuchynská linka bez spotrebičov vrátane kameninového drezu v zostatkovej hodnote 800,- eur. Výrokom II. súd prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného spoločná pohľadávka strán sporu voči otcovi žalovaného D. C. z titulu investícií vložených do nehnuteľnosti - rodinného domu súp.č. XXX, postaveného na parcele č. 1289/2 a č. 1289/3 v k.ú. F. G. B., v hodnote 24.563,50 eura. Výrokom III. rozhodol, že pohľadávka veriteľa Štátny fond rozvoja bývania zo Zmluvy o poskytnutí podpory č. 207/5031/1998 zo dňa 16.05.2000 v zostatku ku dňu 27.10.2005 vo výške 9.652,92 eura sa stáva výlučným záväzkom žalovaného. Výrokom IV. súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie hodnoty jej podielu sumu 23.371,88 eura do 75 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom V. súd neprizná žiadnej zo strán právo na náhradu trov prvoinštančného konania. Výrokom VI. súd priznal štátu voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%. výrokom VII. Súd priznal štát voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%. Výrokom VIII. súd priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania a dovolacieho konania v rozsahu 100%.

8. Svoje rozhodnutie prvoinštančný súd po citácii § 470 ods. 1 a 2, § 137 písm. b), § 186 ods. 2, § 191 ods. 1, § 232 ods. 2 a 3, § 251, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 a 2, § 396 ods. 1 a 3, § 453 ods. 1 a 3, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 143, § 144, § 145 ods. 1 a 2, § 136 ods. 2, § 148 ods. 1 § 149 ods. 1, 3 a § 150 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) vecne odôvodnil tým, že: „Súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania, ako aj z nesporných skutkových tvrdení strán sporu a s poukazom na podanie žalovaného zo dňa 10.02.2014 (na č.l. 681), na ktoré žalovaný poukazoval v odvolaní zo dňa 12.08.2015 (na č.l. 783) ako na podanie, v ktorom špecifikoval hnutelné veci nesporne patriace do masy BSM v čase jeho zániku a s poukazom na vyjadrenie žalobkyne na pojednávaní dňa 18.04.2023 (na rube č.l. 1029), za predmet bezpodielového spoluvlastníctva v čase jeho zániku (v deň právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva dňa 27.10.2005) považoval hnutelné veci v držbe žalobkyne: fotoaparát Canon, žehlička Philips a v držbe žalovaného: manželská posteľ, zásuvková komoda, vstavaný šatník, stropová lampa, vstavané skrine, roldor ratan, kúpeľňová zostava, stolík pod TV, kuchynská linka bez spotrebičov, kameninový drez, fontána izbová, TV Sony, video Sony, DVD Sony, mraznička Calex, chladnička v bare, chladnička vstavaná, varná doska vstavaná, sporák vstavaný, kamera Sony, sedacia súprava, barový pult a policový systém v špajze.

Z hnutelných vecí pôvodne zahrnutých do výroku I. prvého rozsudku tunajšieho súdu (vysávač Moulinex, kamera Sony, sedacia súprava, barový pult, konferenčný stolík, policový systém v špajze, károvaná autosedačka a druhá fontána), žalobkyňa v prípade hnutelných vecí vysávač Moulinex, károvaná autosedačka, konferenčný stolík a druhá fontána na pojednávaní dňa 18.04.2023 (na rube č.l. 1029) súhlasila so žalovaným v tom, že tieto hnutelné veci do masy BSM nepatria, a teda uvedené v konaní viac nebolo sporným.

V prípade ostatných sporných hnutelných vecí (kamera Sony, sedacia súprava, barový pult a policový systém v špajze) žalovaný v podaní zo dňa 10.02.2014 (na č.l. 681) tvrdil, že kamera bola zakúpená rodičmi žalovanému a bola mu darovaná do jeho výlučného vlastníctva; sedacia súprava bola zhnitá a vyhodená pred zánikom BSM; barový pult a policový systém v špajze boli darované do podielového spoluvlastníctva strán sporu. Na uvedenú zmenu skutkových tvrdení však súd neprihliadal, a to z nižšie uvedených dôvodov.

V prípade kamery Sony, ku ktorej žalobkyňa predložila doklad o jej zakúpení (na č.l. 168), žalovaný pôvodne jej zaradenie do masy BSM uznával s jej prikázaním do jeho výlučného vlastníctva, a to na pojednávaní dňa 30.01.2008 (na č.l. 79), ako aj v podaní zo dňa 11.11.2010 (na č.l. 240) a v podaní zo dňa 19.03.2013 (na č.l. 441). Ak žalovaný v podaní zo dňa 11.11.2010 tvrdil, že kamera je pokazená a bez hodnoty, uvedené zo znaleckého posudku vypracovaného v konaní nevyplýva, pričom ani žalovaný nepreukázal, že by kamera bola pokazená v čase zániku BSM. Ak žalovaný neskôr v podaní zo dňa 10.02.2014 tvrdil, že kamera do masy BSM nepatrí s odôvodnením, že išlo o dar od jeho rodičov do jeho výlučného vlastníctva, uvedené ničím nepreukázal, pričom toto tvrdenie je v rozpore so skutočnosťou, že pokladničný doklad preukazujúci zakúpenie kamery predložila žalobkyňa.

Rovnako v prípade sedacej súpravy, ku ktorej žalobkyňa predložila doklad o jej zakúpení (na č.l. 183), žalovaný pôvodne jej zaradenie do masy BSM uznával, a to na pojednávaní dňa 30.01.2008 (na č.l. 77), kedy iba sporoval zaradenie žltého kresla, čo žalobkyňa uznala na pojednávaní dňa 21.11.2012 (na rube

č.l. 367), pričom žlté kreslo nebolo znalkyňou následne ohodnocované. Ďalej žalovaný sedáciu súpravu ako patriacu do masy BSM opätovne uznal aj v podaní zo dňa 11.11.2010 (na č.l. 240), v podaní zo dňa 10.10.2011 (na č.l. 309) a v podaní zo dňa 19.03.2013 (na č.l. 441). Ak žalovaný neskôr v podaní zo dňa 10.02.2014 (na č.l. 682) tvrdil, že sedacia súprava do masy BSM nepatrí s odôvodnením, že bola vyhodená pred zánikom BSM, uvedené ničím nepreukázal a je to aj v úplnom rozpore s tým, že v podaní zo dňa 11.11.2010 (na rube č.l. 240) žalovaný tvrdil, že je ním uschovaná. Ak žalovaný v podaní zo dňa 11.11.2010 tvrdil, že sedacia súprava je poškodená, žalovaný nepreukázal, že by sedacia súprava bola poškodená v čase zániku BSM.

Pokiaľ ide o barový pult, žalovaný pôvodne jeho zaradenie do masy BSM uznával s jeho prikázaním do jeho výlučného vlastníctva, s tým, že išlo o zákazku u stolára, a to na pojednávaní dňa 30.01.2008 (na č.l. 77). Následne žalovaný v podaní zo dňa 11.11.2010 (na rube č.l. 240) tvrdil, že barový pult do BSM nepatrí, záloha bola vrátená, robil ho kamarát, nič sa neplatilo a vyhodенý bol v júli 2005. Následne na pojednávaní dňa 25.03.2023 (na č.l. 488) žalovaný uviedol, že pokiaľ ide o barový pult, nedopatrením došlo k jeho označeniu ako veci nepatriacej do BSM s tým, že túto vec navrhuje do BSM zaradiť. Ak žalovaný neskôr v podaní zo dňa 10.02.2014 (na č.l. 682) tvrdil, že barový pult do masy BSM nepatrí s odôvodnením, že bol stranám darovaný do podielového spoluvlastníctva, uvedené ničím nepreukázal a je to aj v úplnom rozpore s jeho predchádzajúcimi vyjadreniami.

Pokiaľ ide o policový systém v špajze, žalovaný pôvodne jeho zaradenie do masy BSM uznával s jeho prikázaním do jeho výlučného vlastníctva, s tým, že išlo o výrobu na zákazku, a to na pojednávaní dňa 30.01.2008 (na č.l. 78), ako aj v podaní zo dňa 11.11.2010 (na rube č.l. 240) a v podaní zo dňa 19.03.2013 (na č.l. 441), pričom na pojednávaní dňa 13.02.2013 (na rube č.l. 375) výslovne uviedol, že ho znalec môže oceniť bez dokladov po obhliadke. Rovnako ako pri barovom pulte aj tu platí, že ak žalovaný neskôr v podaní zo dňa 10.02.2014 (na č.l. 682) tvrdil, že policový systém do masy BSM nepatrí s odôvodnením, že bol stranám darovaný do podielového spoluvlastníctva, uvedené ničím nepreukázal a je to aj v úplnom rozpore s jeho predchádzajúcimi vyjadreniami.

Súd dodáva, že zmenu skutkových tvrdení žalovaného ohľadom uvedených štyroch huteľných vecí považoval len za účelovú, ničím neodôvodnenú a nebolo možné na ňu prihliadať, keď žalovaný zmenu skutkových tvrdení ničím neodôvodnil a táto nemôže byť urobená len z dôvodu zmeny právneho zástupcu.

Rovnako súd poukazuje na to, že ak žalovaný tvrdil, že vyššie uvedené veci do masy BSM nepatria (keď navyše pôvodne do masy BSM zahrnuté boli), musí toto svoje tvrdenie hodnoverne preukázať. Súd pritom odkazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 240/2022 zo dňa 28.04.2022, podľa ktorého „za stavu, ak v konaní o vyporiadanie niektorá zo strán tvrdí, že niektoré veci do vyporiadania nepatria, musí toto svoje tvrdenie preukázať hodnoverným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje stranu, ktorá tvrdí, že konkrétna vec alebo právo do vyporiadania nepatrí. Inak platí zásada, že veci existujúce za trvania manželstva strán patria do BSM a treba ich vyporiadať.“

Čo sa týka vyporiadania huteľných vecí patriacich do BSM v zmysle ich prikázania do výlučného vlastníctva tej-ktorej strany sporu týmto rozsudkom, súd poukazuje na to, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 CSP). V priebehu konania došlo k zmene skutkového stavu v tom zmysle, že podľa nepopretého (a preto nesporného) skutkového tvrdenia žalovaného ohľadom ním pôvodne držaných huteľných vecí v podaní zo dňa 03.05.2023 (na č.l. 1035), ako aj podľa nepopretého (a preto nesporného) skutkového tvrdenia žalobkyne ohľadom ňou pôvodne držaných huteľných vecí v podaní zo dňa 10.05.2023 (na č.l. 1043), žiadna z vyššie uvedených huteľných vecí (s výnimkou kuchynskej linky bez spotrebičov s kameninovým drezom) k dnešnému dňu už neexistuje, resp. opak nebol preukázaný. V takomto prípade je vylúčené, aby súd ku dňu vyhlásenia rozsudku neexistujúce huteľné veci prikazoval do výlučného vlastníctva tej-ktorej strany sporu, ale prikázanie do vlastníctva bolo možné iba v prípade t.č. existujúcej kuchynskej linky bez spotrebičov s kameninovým drezom.

Súd teda huteľné veci uvedené vo výroku I. rozsudku prikázal so zreteľom na dobu, ktorá uplynula od rozvodu manželstva, do výlučného vlastníctva žalovaného, ktorý má dané veci od zániku BSM v držbe, a u ktorého došlo k ich opotrebeniu. Súd pritom podporne poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 980/2003 zo dňa 02.12.2003.

Čo sa týka ostatných huteľných vecí patriacich do BSM, súd poukazuje na odsek 51. tohto rozsudku s tým, že hodnoty takýchto vecí, ktoré existovali v čase zániku BSM, ale zanikli, resp. boli zničené do vyhlásenia rozsudku, bolo potrebné zohľadniť pri vyporiadaní BSM v širšom zmysle. Zároveň bolo potrebné zohľadniť aj to, ktorá zo strán mala tieto veci po zániku BSM až do času ich zániku resp. zničenia v dispozícii a spotrebovala tak ich hodnotu (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/145/2020 zo dňa 15.02.2023).“

V tejto súvislosti súd poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/833/2015 zo dňa 12.04.2017 a uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/180/2018 zo dňa 24.09.2020.

Súd prvej inštancie ďalej uviedol: „Súd pri vyporiadaní BSM zohľadnil len hodnoty neexistujúcich hnutelných vecí, ako aj skutočnosť, že hnutelné veci fotoaparát Cannon a žehličku Philips spotrebovala po zániku BSM žalobkyňa a všetky ostatné hnutelné veci uvedené v odseku 51. tohto rozsudku spotreboval (resp. manželskú posteľ predal a zásuvkovú komodu spálil) po zániku BSM žalovaný. V prípade hnutelných vecí patriacich u dňu zániku BSM do masy BSM, ale neexistujúcich ku dňu vyhlásenia rozsudku, súd pri ich pripísaní na ľarchu tej zo strán sporu, ktorá ich spotrebovala, vychádzal z hodnoty hnutelných vecí ku dňu zániku BSM, keďže toto je hodnota vecí, ktorú tá-ktorá strana spotrebovala. Súd pritom prihliadol na to, že hnutelné veci strany dlhodobo užívali a v čase od zániku BSM (pri hodnote hnutelnej veci určenej ku dňu zániku BSM) až do zániku tejto veci v priebehu konania vec spotrebovali. V tejto súvislosti súd uvádza, že vzhľadom na zmenu skutkového stavu od rozhodnutia odvolacieho súdu (väčšina hnutelných vecí medzitým prestala existovať) nebol súd v prípade neexistujúcich hnutelných vecí viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v jeho poslednom rozhodnutí (odsek 16. a 17.), ako tomu bolo podľa odseku 49. tohto rozsudku v prípade existujúcich hnutelných vecí, keďže odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu, kedy hnutelné veci patriace do BSM existovali.

Po rozvoze zostali hnutelné veci (s výnimkou fotoaparátu Canon a žehličky Philips) v domácnosti obývanej žalovaným, pričom žalobkyňa nemala možnosť ich užívať. Súd pritom poukazuje na Dohodu zo dňa 24.11.2005 (na č.l. 253), v ktorej sa bývalí manželia museli písomne dohodnúť na takej samozrejmosti, ako je odovzdanie osobných vecí žalobkyne a maloletého syna, z čoho možnosť žalobkyne užívať spoločné hnutelné veci v žiadnom prípade nemožno vyvodiť, ale práve naopak. Súd tiež poukazuje na Predvolanie na prejednanie priestupku zo dňa 16.11.2005 (na č.l. 252), podľa ktorého mal žalovaný vymeniť zámkovú vložku na vchodových dverách a bránky, čím mal znemožniť žalobkyňu so synom užívať spoločné veci, ktoré správanie žalovaného bolo aj predmetom prejednávania na Obvodnom úrade v Trnave, vo veci prejednávania priestupku.

Hoci žalovaný namietal, že niektoré hnutelné veci v držbe nechce, nepreukázal, že by mal snahu odovzdať tieto veci do držby žalobkyne, ani sa nedomáhal súdnou cestou napr. určenia spôsobu hospodárenia so spoločnou vecou v zmysle § 139 ods. 2 OZ, keď bývalí manželia majú v období od zániku BSM do času jeho vyporiadania postavenie podielových spoluvlastníkov (§ 853 ods. 1 OZ). Zároveň nebolo možné uznať námietku žalovaného, že niektoré veci neužíval, ale iba uskladnil, pretože v takom prípade by tieto hnutelné veci t.č. ešte existovali. Zároveň súd poukazuje na to, že bez ohľadu na užívanie alebo neužívanie vecí žalovaným je podstatná tá skutočnosť, že počas jeho držby došlo k zániku väčšiny vecí, a preto je to žalovaný, komu to treba pričítať na ľarchu.

Súd mal za to, že vychádzanie zo zostatkovej hodnoty t.č. neexistujúcich hnutelných vecí pôvodne patriacich do masy BSM ku dňu zániku BSM bude napĺňať aj princíp spravodlivosti, v súlade s ktorým je, aby spotrebovanie vecí išlo na vrub toho, kto vec dlhodobo užíval a mal z nej úžitok. Navyiac, v prípade žalovaným držaných spoločných hnutelných vecí bola žalobkyňa nútená ich nahradit' kúpou nových vecí za ceny nepochybne vyššie, ako bola zostatková hodnota vecí ku dňu zániku BSM.

Ako už súd uviedol, hnutelné veci existujúce ku dňu vyhlásenia rozsudku (kuchynská linka bez spotrebičov vrátane kameninového drezu) vo výroku I. rozsudku prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného.

Pokiaľ ide o zostatkovú hodnotu vyporiadovaných hnutelných vecí existujúcich ku dňu vyhlásenia rozsudku a zahrnutých do výroku rozsudku, súd predovšetkým poukazuje na viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu v jeho poslednom rozhodnutí (odsek 16. a 17.) v zmysle ustanovenia § 391 ods. 2 a 3 CSP, a síce, že s poukazom na rozhodnutie dovolacieho súdu nie je dôvod odkláňať sa od doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a to najmä vyplývajúce z rozhodnutia R 42/1972 a nadväzujúcich, teda podľa ktorej sa pri vyporiadaní BSM vychádza zo stavu (ktorý je určený kvantitou a kvalitou v danom čase) v dobe zániku BSM, avšak z ceny či cenových relácií platných v dobe vyporiadania.

Vzhľadom na uvedenú viazanosť tunajšieho súdu právnym názorom odvolacieho súdu bol súd prvej inštancie povinný pri vyporiadaní BSM vychádzať v prípade kuchynskej linky bez spotrebičov vrátane kameninového drezu z kvantity a kvality týchto hnutelných vecí z doby zániku BSM, avšak z ich hodnoty v dobe vyporiadania. Keďže žalovaný v podaní zo dňa 03.05.2023 (na č.l. 1035) uznal zostatkovú hodnotu kuchynskej linky bez spotrebičov vrátane kameninového drezu v sume 800,- eur, pričom žalobkyňa v podaní zo dňa 10.05.2023 (na č.l. 1043) tvrdila, že zostatková hodnota má vychádzať zo znaleckého posudku (4.034,13 eura + 658,97 eura), súd vychádzal z prieniku týchto súm, a teda zo sumy 800,- eur, keďže vyššia zostatková hodnota k dnešnému dňu preukázaná nebola a vzhľadom na uvedené

v predchádzajúcom odseku tohto rozsudku nebolo možné vychádzať zo súm uvedených v znaleckom posudku.

Pokiaľ ide o hnuiteľné veci patriace do BSM v čase jeho zániku, ale zaniknuté do vyhlásenia rozsudku, súd s poukazom na odseky 40.-47. tohto rozsudku vychádzal z ocenenia hnuiteľných vecí znalcami vychádzajúc z hodnoty vecí v čase zániku BSM. S poukazom na Znalecký posudok č. 1-2013 (na č.l. 533) vypracovaný znalcom Ing. Ladislavom Kusendom a na Znalecký posudok č. 2/2013 (na č.l. 553) vypracovaný znalcom Máriou Kubišovou, po prepočte z Sk na eurá, tak ide pri nasledujúcich hnuiteľných veciach o nasledujúce spotrebované hodnoty žalobkyňou: fotoaparát Canon 59,23 eura, žehlička Philips 34,07 eura, v celkovej hodnote 93,30 eura a žalovaným: manželská posteľ 436,91 eura, zásuvková komoda 132,67 eura, vstavaný šatník 403,87 eura, stropová lampa 79,67 eura, vstavané skrine 1.552,70 eura, roldor ratan 787,53 eura, kúpeľňová zostava 651,13 eura, stolík pod TV 243,08 eura, fontána izbová 76,38 eura (keďže ide o el. spotrebič, súd vychádzal zo ZP znalca Ing. Kusendu), TV Sony 973,29 eura, video Sony 60,82 eura, DVD Sony 398,16 eura, mraznička Calex 203,92 eura, chladnička v bare 199,55 eura, chladnička vstavaná 307,51 eura, varná doska vstavaná 94,46 eura, sporák vstavaný 199,67 eura, kamera Sony 261,02 eura, sedacia súprava 519,45 eura, barový pult 24,44 eura, policový systém v špajze 95,17 eura, v celkovej hodnote 7.701,40 eura.

K námietke žalovaného k znaleckým posudkom uvedeným v odvolaní žalovaného zo dňa 12.08.2015 (na č.l. 787) súd uvádza, že nesúhlas žalovaného so stanovenou hodnotou je len všeobecný a nekonkrétny, a síce v zmysle, že závery znalcov sú celkom zjavne nesprávne. Žalovaný však žiadnym relevantným spôsobom nespochybňuje ocenenie vecí znalcami ku dňu zániku BSM, ani žalovaný nepredložil napr. súkromný znalecký posudok, ktorý by veci ku dňu zániku BSM ohodnocoval v odlišnej výške, a preto táto námietka žalovaného (iba v rovine nespokojnosti s výškou zostatkových hodnôt vecí ku dňu zániku BSM, ktorá otázka je vecou odborného posúdenia znalcami) nie je spôsobilá spochybniť závery znaleckých posudkov vypracovaných v konaní.

Súd ešte dodáva, že obranu žalovaného uvedenú až v podaní zo dňa 21.03.2013 (na č.l. 462), a síce, že peňažné prostriedky od ŠFRB boli použité na zariadenie domu, resp. na zakúpenie niektorých hnuiteľných vecí, považoval za účelovú, keďže žalovaný v konaní na pojednávaní dňa 13.02.2013 (na rube č.l. 375) jednoznačne súhlasil s tým, že všetky finančné prostriedky z úveru od ŠFRB boli použité na stavbu nadstavby a prístavby, a preto nemohli byť zároveň použité na kúpu hnuiteľných vecí. Vzhľadom na to súd vychádzal z toho, že hnuiteľné veci boli nadobudnuté zo spoločných peňažných prostriedkov, a to iných ako získaných z úveru.

Žalobkyňa v rámci hnuiteľných vecí navrhovala vyporiadať aj motocykel zn. Suzuki model VZ 800, rok výroby 2002. Medzi stranami bolo sporným, či predmetný motocykel patrí do masy BSM. Podľa Osvedčenia o evidencii (na č.l. 130) bol ako vlastník a držiteľ motocykla evidovaný otec žalovaného (D. C.). Rovnako vlastníctvo uvedeného motocykla v prospech otca žalovaného bolo preukázané aj vykonaným dokazovaním, keď podľa svedeckej výpovede otca žalovaného ako svedka na pojednávaní dňa 02.12.2009 (na č.l. 138) predmetný motocykel kupoval za sumu 200.000 Sk v Trnave na Nitrianskej ceste, kde bol spoločne so žalovaným z dôvodu, že svedok nie je technický typ a potreboval pri kúpe poradiť, pričom ho vlastnil približne dva roky a potom ho predal; podľa svedeckej výpovede svedka D. J. na pojednávaní dňa 06.05.2011 (na č.l. 287) bol kupujúcim predmetného motocykla otec žalovaného; podľa predložených podacích lístkov (na č.l. 242) poisťné za predmetný motocykel uhradil otec žalovaného; podľa predloženej Zmluvy o sprostredkovaní zo dňa 02.09.2008 (na č.l. 241) predmetný motocykel bol odpredaný nie žalovaným, ale jeho otcom. Na Potvrdenie zo dňa 31.03.2008 (na č.l. 81), podľa ktorého pracovníčka predajcu TT MOTOR TEAM s.r.o., F. K., potvrdzuje, že predmetný motocykel bol predaný žalovanému, súd neprihliadal, pretože ide o nehodnoverný dôkaz, keďže svedok D. J. vypovedal, že uvedená pracovníčka vydala potvrdenie na naliehanie žalobkyne, ktorá rovnako naliehala aj na svedka, aby vystavil potvrdenie v tom zmysle, že motocykel zakúpil samotný žalovaný, a nie jeho otec.

Z vyššie vykonaného dokazovania tak bolo preukázané, že motocykel zn. Suzuki si zakúpil otec žalovaného z vlastných finančných prostriedkov, a teda predmetný motocykel nepatrí do BSM strán sporu a nie je možné na neho prihliadať.

V rámci vyporiadania BSM bolo potrebné vyporiadať aj pohľadávku strán sporu z titulu investícií vložených do nehnuteľností otca žalovaného (D. C.), nachádzajúcich sa v k.ú. F. G. B., evidovaných na LV č. XXXX, ako rodinný dom súp.č. XXX, postavený na parcele č. 1289/2 a č. 1289/3. Z predložených dokladov vyplýva, že otec žalovaného súhlasil ako vlastník nehnuteľnosti - rodinného domu s tým, aby bola realizovaná prístavba samostatnej bytovej jednotky pri uvedenej nehnuteľnosti, pričom stavebníkom bude žalovaný, ktorému bolo vydané stavebné povolenie na prístavbu a nadstavbu rodinného domu, ktoré boli skolaudované počas manželstva strán sporu. Z uvedeného vyplýva, že

výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, do ktorej strany sporu investovali spoločné finančné prostriedky, sa stal po rozvoде manželstva žalovaný. Zo zhodných skutkových tvrdení strán sporu vyplýva, že počas trvania manželstva boli do predmetnej nehnuteľnosti - prístavby a nadstavby vložené investície, pričom v priebehu konania došlo ohľadom výšky vložených investícií k dohode o výške týchto investícií v sume 24.563,50 eura (740.000,- Sk). Súd pritom poukazuje na Zápisnicu o pojednávaní zo dňa 13.02.2013 (na rube č.l. 375), na ktorom pojednávaní strany zhodne uviedli, že do predmetu vyporiadania patria ich investície do nehnuteľnosti vo vlastníctve otca žalovaného, pričom na ne boli použité všetky finančné prostriedky čerpané z pôžičky od ŠFRB, a preto navrhujú ustáliť tieto investície vo výške čerpaného úveru.

V Občianskom zákonníku nie sú ustanovenia výslovne upravujúce spôsob vyporiadania spoločných dlhov a pohľadávok manželov, ktoré vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva v súvislosti so spotrebným a majetkovým spoločenstvom oboch manželov. Súdna prax však zastáva stanovisko, že v rámci komplexného riešenia majetkových vzťahov medzi manželmi sa zásadne vyporiadávajú aj ďalšie spoločné majetkové práva a povinnosti, vrátane spoločných pohľadávok a dlhov. Je pritom potrebné analogicky použiť ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy im obsahom a účelom najbližšie, konkrétne ustanovenia § 149 a § 150 OZ (§ 853 ods. 1 OZ). Vyporiadanie týchto práv a povinností sa týka vzťahu medzi manželmi a nezasahuje do práv a povinností tretích osôb, ktoré nie sú účastníkmi konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (Zhodnotenie NS ČSSR, sp. zn. Cpj 86/71, R42/1972). Zároveň vo všeobecnosti platí, že manželia by sa mali podieľať na spoločných dlhoch v rovnakom pomere, v akom sa podieľajú na spoločnom majetku.

V tu prejednávanej veci však mal súd za to, že t.č. premlčanú pohľadávku voči otcovi žalovaného, vzniknutú titulom investícií do nehnuteľnosti, ktorá je v súčasnosti vlastníctvom žalovaného, je dôvodné prikázať do vlastníctva výlučne žalovanému, a to z dôvodu individuálnych okolností prípadu. Súd pritom poukazuje na to, že išlo o spoločné finančné prostriedky oboch strán sporu a tieto boli poskytnuté v záujme výlučne žalovaného, ktorý sa po rozvoде manželstva stal vlastníkom nehnuteľnosti, do ktorej bolo investované. Bolo by preto v rozpore s dobrými mravmi, ak by táto premlčaná pohľadávka nebola prikázaná tomu z bývalých manželov, ktorý výlučne z toho mal prospech. Za tejto situácie za účelom dosiahnutia spravodlivého výsledku vyporiadania BSM je namieste prikázať celú pohľadávku žalovanému.“

Súd tu poukázal na uznesenie Najvyššieho súd ČR sp. zn. 22Cdo/1054/2004 zo dňa 27.05.2004, Ďalej súd prvej inštancie pokračoval: „Pokiaľ ide o výšku pohľadávky, súd s poukazom na odsek 56. tohto rozsudku vychádzal zo sumy 24.563,50 eura. Strany sa totiž na výške pohľadávky voči otcovi žalovaného v priebehu konania jednoznačne dohodli ako na pohľadávke vo výške zodpovedajúcej skutočne vynaloženej investícii (ako cena vecí a prác v čase, keď boli vynaložené), a to vo výške finančných prostriedkov čerpaných zo ŠFRB v sume 24.563,50 eura (740.000,- Sk). Súd pritom poukazuje na Zápisnicu o pojednávaní dňa 06.02.2013 (na rube č.l. 371), z ktorej je zrejmé, že zo strany žalobkyne bola žiadosť vyporiadať investície do rodinného domu otca žalovaného, ktoré investície predstavujú pohľadávku manželov voči nemu, pričom nevylučuje možnosť dohody o ustálení výšky tejto pohľadávky, na čo bolo zo strany žalovaného reagované, že sa pokúsia ustáliť výšku týchto investícií ako nespornú a v prípade, že sa tak nestane, bude sa musieť táto výška v konaní dokazovať. Následne podľa Zápisnice o pojednávaní dňa 13.02.2013 (na rube č.l. 375) strany zhodne uviedli, že do predmetu vyporiadania patria ich investície do nehnuteľnosti vo vlastníctve otca žalovaného, pričom na ne boli použité všetky finančné prostriedky čerpané z pôžičky od ŠFRB, a preto navrhujú ustáliť tieto investície vo výške čerpaného úveru. Uvedené potom strany potvrdili podľa Zápisnice o pojednávaní dňa 06.05.2013 (na č.l. 514) písomne do zápisnice, kde uviedli, že súd môže vychádzať zo zhodného tvrdenia účastníkov konania o výške investícií 740.000,- Sk bez potreby dokazovania súdom a v takejto výške ich navrhujú vyporiadať.

Osobitne súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný sám v podaní zo dňa 10.02.2014 (na č.l. 684) v rámci záverečného vyjadrenia výslovne uviedol, že v súčasnosti existuje pohľadávka žalobkyne a žalovaného vo výške 740.000,- Sk voči D. C., ktorá patrí do masy BSM. V rámci záverečného návrhu na vyporiadanie BSM v uvedenom podaní žalovaný potom navrhol (na č.l. 687), aby súd vyporiadal predmetnú pohľadávku medzi bývalými manželmi tak, že každý z bývalých manželov má pohľadávku voči D. C. vo výške 1, t.j. pohľadávku vo výške 370.000,- Sk (12.281,75 eura).

Výška pohľadávky bývalých manželov voči otcovi žalovaného sa tak v priebehu konania stala nespornou s tým, že jej výške bola ustálená vo výške čerpaných peňažných prostriedkov od ŠFRB, s tým, že strany vyhlásili, že ďalšie dokazovanie výšky pohľadávky nie je potrebné. Neskoršie spochybnovanie výšky pohľadávky zo strany žalovaného je preto potrebné považovať za účelové, pričom na neho v zmysle ustanovenia § 186 ods. 2 veta posledná CSP nie je dôvodné prihliadať. Zároveň súd poukazuje na to,

že žalovaný v konaní inú výšku pohľadávky (ako tú, na ktorej sa strany v priebehu konania dohodli) voči jeho otcovi žiadnym dôkazom nepreukázal, nepredložil ani neoznačil dôkaz o výške hodnoty, o ktorú sa zvýšila hodnota nehnuteľnosti, a po poučení súdom o koncentrácii konania v zmysle § 154 CSP žiaden dôkaz na preukázanie inej výšky pohľadávky ako vo výške 24.563,50 eura ani nenavrhol.“

V tejto súvislosti dal súd do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/88/2013 zo dňa 06.08.2013, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 2655/98 zo dňa 20.12.2000, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/10/2011 zo dňa 26.06.2012.

Prvoinštatčný súd pokračoval: „Vzhľadom na všetko vyššie uvedené, dospel súd k záveru, že je dôvodné do výlučného vlastníctva žalovaného prikázať spoločnú pohľadávku voči otcovi žalovaného z titulu investícií vložených do nehnuteľnosti v súčasnosti vo vlastníctve žalovaného, a to vo výške 24.563,50 eura, o čom súd rozhodol vo výroku II. tohto rozsudku. Uvedené súd považuje za spravodlivé aj z toho dôvodu, že je to práve žalovaný, ktorý ako súčasný vlastník nehnuteľnosti, do ktorej boli investované spoločné prostriedky, má z tejto investície prospech.

V nadväznosti na vyššie uvedené súd tiež poukazuje na závery odvolacieho súdu v druhom jeho rozsudku č.k. 24Co/262/2018-912 zo dňa 10.07.2019 ohľadom vyporiadania pohľadávky týkajúcej sa investícií (ktoré závery neboli dovolacím súdom spochybnené), ako aj na odsek 21. uznesenia odvolacieho súdu č.k. 24Co/57/2022-995 zo dňa 25.10.2022, v ktorom odvolací súd pre vyporiadanie investícií dal do pozornosti rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo 811/2013 zo dňa 11.12.2003 a rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo 1054/2004 zo dňa 27.05.2004.

Predmetom vyporiadania BSM v širšom zmysle bola aj suma finančných prostriedkov na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedenom v B. H., I. na meno žalovaného, ku dňu 20.07.2005 v zostatku vo výške 1.092,93 eura (32.925,50 Sk). Uvedený zostatok vybral žalovaný podľa výpisu z účtu (na č.l. 330) dňa 20.07.2005, t.j. počas trvania BSM, a to v priebehu rozvodového konania. V konaní nebolo sporným, že výber z účtu urobil žalovaný, pričom sporným bolo, na čo boli peňažné prostriedky použité.

V rámci vyporiadania BSM v širšom zmysle je potrebné prihliadnuť na to, či niektorý z manželov nepoužil finančné prostriedky patriace inak do BSM pre svoju výlučnú potrebu, t.j. nie pre spoločné potreby manželov, z ktorého dôvodu sa potom tomuto z manželov zníži jeho vyporiadací podiel. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/833/2015 zo dňa 12.04.2017 (citovaný v odseku 41. tohto rozsudku). Pokiaľ ide o otázku dôkazného bremena, súd odkazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoP/40/2017-521 zo dňa 31.01.2018.

Žalovaný teda niesol dôkazné bremeno použitia finančných prostriedkov vybraných z účtu pre spoločné potreby manželov a rodiny. Žalovaný však toto dôkazné bremeno neunesol, keď hoci tvrdil, že peniaze vybrané z účtu počas rozvodového konania boli použité na úhradu nákladov pre potreby maloletého syna strán sporu, resp. že peňažné prostriedky odovzdal v hotovosti žalobkyni pre potreby maloletého syna, žalobkyňa uvedené poprela a žalovaný pravdivosť svojho tvrdenia ničím nepreukázal. Nebolo možné uznať argumentáciu žalovaného, že je irelevantné, či boli žalobkyni peňažné prostriedky odovzdané alebo nie, a že žalobkyňa nepreukázala nakladanie s týmito prostriedkami v rozpore so zásadami BSM, keďže bolo naopak na žalovanom, aby odovzdanie peňazí žalobkyni alebo ich použitie na spoločné potreby rodiny preukázal. V civilnom sporovom konaní platí aj tzv. negatívna dôkazná teória, ktorá vychádza z toho, že nemožno od strany spravodlivo žiadať, aby preukázala reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti (napr. tvrdenie, že žalobkyňa peniaze od žalovaného neprevzala), v dôsledku čoho dochádza k preneseniu dôkazného bremena na protistranu, v tomto prípade na žalovaného, ktorý dôkazné bremeno neunesol.

Keďže uvedené finančné hodnoty vybrané z účtu boli už spotrebované, súd nemohol pri vyporiadaní prikázať túto sumu do výlučného vlastníctva žalovaného, ale mohol len túto hodnotu zohľadniť pri vyporiadaní BSM ako hodnotu, ktorú by mal žalovaný do BSM nahradiť (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/145/2020 zo dňa 15.02.2023). Z uvedeného dôvodu súd prihliadol na výber z účtu pri stanovení výšky finančného vyrovnania a keďže išlo o nakladanie so spoločnými finančnými prostriedkami pre výlučnú potrebu žalovaného, a nie pre spoločné potreby rodiny, žalobkyňa má nárok na polovicu z uvedenej sumy.

Predmetom vyporiadania BSM v širšom zmysle bolo potrebné urobiť aj peňažnú hodnotu zodpovedajúcu kúpnej cene osobného motorového vozidla zn. BMW 525d, EČV: E., vo výške 23.235,74 eura (700.000,- Sk), zakúpené počas trvania manželstva, ktoré motorové vozidlo žalovaný predal v decembri 2005.

Žalovaný žiadal, aby súd pri vyporiadaní BSM zohľadnil jeho vnos do BSM v podobe peňažných prostriedkov z titulu Zmluvy o pôžičke zo dňa 25.01.2005 (na č.l. 70). Uvedené žalovaný odôvodňoval tým, že predmetné motorové vozidlo kúpil od bratranca B. C. v septembri 2004 za kúpnu cenu 700.000,- Sk a keďže žalovaný nemal peniaze, dohodli sa, že kúpnu cenu mu stačí zaplatiť do konca roka 2004. V uvedenom období vykonával žalovaný práce na základe mandátnej zmluvy, v ktorom období ešte

nemal z tejto činnosti príjem, kúpnu cenu nevyplatil do konca roku 2004, a preto si peniaze v januári 2005 požičal od D. L.. O pôžičke bola vyhotovená písomná zmluva, ktorá bola podpísaná u notára s overením podpisov, pri čom mal byť prítomný aj bratranec žalovaného B. C., pričom peniaze odovzdal D. L. priamo bratrancovi žalovaného B. C.. Keďže žalovaný nemal dostatočný príjem na vrátenie pôžičky, predal koncom roka 2005 auto za sumu okolo 700.000 Sk a vrátil ich D. L..

Súd zdôrazňuje, že platí prezumpcia, že veci nadobudnuté počas trvania manželstva do masy BSM sú nadobúdané zo spoločných finančných prostriedkov, pričom opak je potrebné preukázať. Znamená to, že bolo úlohou žalovaného, aby v konaní nepochybne preukázal, že na kúpu osobného motorového vozidla zn. BMW boli použité iné ako spoločné peňažné prostriedky, a to konkrétne peniaze z jeho výlučnej pôžičky od D. L., ktoré mali byť posúdené ako vnos do BSM.

V sporovom konaní má strana jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nespĺnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo 6/2010 zo dňa 22.09.2010).

Predovšetkým súd poukazuje na rozpory v tvrdeniach žalovaného, ktoré samotné (aj bez výsledku dokazovania) spochybňujú vierohodnosť tvrdení žalovaného. Žalovaný najskôr v podaní zo dňa 27.11.2006 (na č.l. 17) tvrdil iba toľko, že motorové vozidlo zn. BMW v čase rozvodu do BSM už nepatrilo. Následne žalovaný ani v podaní zo dňa 22.01.2008 (na č.l. 41) o financovaní kúpy osobného motorového vozidla z peňazí z pôžičky nič neuvádza. Až na pojednávaní dňa 30.01.2008 žalovaný predkladá Zmluvu o pôžičke zo dňa 25.01.2005 (na č.l. 70) a až na pojednávaní dňa 02.04.2008 (na č.l. 84) žalovaný tvrdí, že na úhradu kúpnej ceny motorového vozidla 740.000,- Sk boli použité finančné prostriedky zo zmluvy o pôžičke od veriteľa D. L., ktorá pôžička bola splatená v decembri 2005.

V tejto súvislosti súd poukazuje na ustanovenie § 101 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (v znení účinnom do 30.06.2016), podľa ktorého sú strany (obdobne, ako v prípade § 150 ods. 1 CSP) povinné pravdivo a úplne opísať všetky potrebné skutočnosti. Žalovanému nič nebránilo, aby si vnos do BSM z titulu pôžičky uplatnil už v písomnom vyjadrení v žalobe a pokiaľ tak neurobil, takéto konanie možno vyhodnotiť ako nespĺnenie si povinnosti podľa § 101 ods. 1 OSP a je potrebné to pričítať na ťarchu tejto strany sporu.

Okrem toho však súd ani z vykonaného dokazovania nemal za nepochybne preukázané, že osobné motorové vozidlo bolo zakúpené z iných ako spoločných peňažných prostriedkov.

Súd jednak poukazuje na časové súvislosti, keď podľa Kúpnej zmluvy č. 2058/24 (na č.l. 198) došlo dňa 13.04.2004 k predaju spoločného motorového vozidla Volkswagen Sharan za kúpnu cenu 550.000,- Sk. Ku kúpe osobného motorového vozidla zn. BMW pritom došlo v septembri 2004, pričom nebolo zo strany žalovaného preukázané, že by finančné prostriedky z predaja vozidla zn. Volkswagen boli medziasom spotrebované (keď pri sume 550.000,- Sk je vylúčené, aby bola použitá na bežnú spotrebu za obdobie piatich mesiacov) alebo boli preukázateľne použité na kúpu inej veci ako ďalšieho motorového vozidla. Žalovaný v podaní zo dňa 14.06.2011 (na rube č.l. 293) tvrdil, že kúpna cena z predaja motorového vozidla zn. Volkswagen Sharan bola z väčšej časti použitá na fasádne práce na rodinnom dome. Žalobkyňa však uvedené poprela s odôvodnením, že fasáda na dome bola realizovaná skôr ako došlo k predaju a kúpe predmetných vozidiel s tým, že objednávka bola z novembra 2003 a počas realizácie bola fasáda zaplatená. Žalovaný pritom realizáciu fasády z peňazí z predaja motorového vozidla zn. Volkswagen Sharan ničím nepreukázal. Z uvedeného potom vyplýva, že kúpna cena z predaja motorového vozidla zn. Volkswagen Sharan bola použitá na kúpu ďalšieho motorového vozidla, pričom nebolo preukázané, že by vo zvyšku bola kúpna cena vyplatená z iných ako spoločných finančných prostriedkov. Čo sa týka časových súvislostí, súd tiež poukazuje na to, že ku kúpe motorového vozidla zn. BMW došlo v septembri 2004 a k pôžičke až v januári 2005, a teda tu chýba logická časová súvislosť.

Zároveň súd poukazuje na vecné nezrovnalosti, a síce, že žalovaný na pojednávaní dňa 02.04.2008 (na č.l. 84) tvrdil, že kúpna cena osobného motorového vozidla zn. BMW bola 740.000,- Sk, pričom následne tvrdil kúpnu cenu a sumu pôžičky vo výške 700.000,- Sk.

V neposlednom rade súd poukazuje na rozpory vo svedeckých výpovediach, z ktorých nebolo možné dospieť k nepochybnému záveru o pravdivosti verzie žalovaného o spôsobe financovania kúpy motorového vozidla zn. BMW.

Svedok D. L. v rámci svojho výsluchu na pojednávaní dňa 03.02.2010 (na č.l. 153) nespochybnil obsah Prehlásenia z roku 2008 (na č.l. 190), v ktorom podpísal, že pôžičku žalovanému poskytol na účel jemu neznámy, ani svedok neuviedol, že by prehlásenie podpísal pod nátlakom. Na pojednávaní dňa 03.02.2010 (na č.l. 152) síce svedok vypovedal, že mu žalovaný povedal, že peniaze potrebuje na vyplatenie auta, avšak následne na pojednávaní dňa 22.10.2014 (na rube č.l. 719) skoršiu výpoveď zmenil v tom zmysle, že pri sume 700.000,- Sk išlo o pôžičku za účelom podnikania žalovaného. Rovnako, hoci svedok na pojednávaní dňa 03.02.2010 vypovedal, že požičaná suma mu bola zo strany žalovaného vrátená, na pojednávaní dňa 22.10.2014 vypovedal, že pôžička mu doteraz nebola splatená. Na pojednávaní dňa 22.10.2014 svedok ešte uviedol, že rôzne vypovedal zrejme z dôvodu, že záväzok žalovaného mal prebrať J. L. so M. F., s ktorými mal žalovaný začať podnikáť, títo mu sľubovali, že mu peniaze vrátia, doteraz mu však peniaze nikto nevrátil. Rozpor vo výpovedi svedka D. L. bol aj v tom, že svedok na pojednávaní dňa 03.02.2010 najprv uviedol, že pri spisovaní zmluvy a odovzdávaní peňazí tam boli len oni dvaja (na č.l. 152), kým neskôr na tom istom pojednávaní uviedol, že tam bol aj B. C. (na č.l. 153), pričom tento rozpor vo výpovediach nevedel vysvetliť. Súd tiež poukazuje na ten rozpor vo výpovedi svedka D. L., keď na pojednávaní dňa 03.02.2010 vypovedal, že peniaze odovzdal žalovanému priamo do rúk (na č.l. 152) s výpoveďami žalovaného a svedka B. C., ktorí uviedli, že peniaze boli odovzdané svedkovi B. C. (na č.l. 151 a č.l. 154).

Svedok B. C. na pojednávaní dňa 03.02.2010 na jednej strane vypovedal, že pri dohode nebol, zároveň však uviedol, že videl, ako spisovali zmluvu (na č.l. 154). Svedok sa nevedel vyjadriť, kto mu odovzdal peniaze, čo pri takejto sume, ojedinelej transakcii a časovom odstupe iba päť rokov nie je uveriteľné. Svedok zároveň ani nevedel uviesť konkrétnu sumu, ktorá mu mala byť vyplatená, keď sa vyjadroval, že nevie, či to malo byť 700, 720 alebo 770.000,- Sk, čo vyznieva nehodnoverne s ohľadom na to, že nejde o zanedbateľnú sumu a ide o časový odstup iba päť rokov. Napriek tomu, že svedok B. C. uviedol, že sa nebál o to, že by mu žalovaný kúpnu cenu nezaplatil, keďže je to bratranec a býva naproti, nevedel sa na druhej strane vyjadriť, či bol žalovaný v tom čase zamestnaný a aké mal aktivity, čo pri ich príbuzenskom a kamarátskom vzťahu vyznieva nevierohodne.

Súd tiež poukazuje na to, že sám žalovaný ohľadom pôžičky vypovedal rôzne, keď na pojednávaní dňa 03.02.2010 žalovaný najskôr uviedol, že pri dohadovaní zmluvy o pôžičke ako aj pri jej spisovaní bol prítomný aj bratranec B. C., pričom následne uviedol, že nevie, či pri dohadovaní bol aj bratranec (na č.l. 151).

Z uvedeného vyplýva, že vyššie uvedené výpovede svedkov a žalovaného ohľadom pôžičky nebolo možné považovať za hodnoverné a vychádzať z nich. Súd pritom poukazuje na to, že financovanie kúpy motorového vozidla zn. BMW z peňazí zo zmluvy o pôžičke by bolo možné mať za preukázané práve výpoveďami zúčastnených osôb (D. L., B. C. a žalovaný), ktoré by však museli byť navzájom súladné, čo však nie sú.

Súd tiež poukazuje na to, že svedok D. C. (otec žalovaného) sa o kúpe motorového vozidla zn. BMW vyjadroval nejasne, pričom na druhej strane bolo z jeho výpovede zrejmé, že so žalovaným mal blízky vzťah, keď motorku kúpil viac-menej kvôli synovi, a preto jeho výpoveď vyznieva nehodnoverne s úmyslom zahmlievať. Zároveň súd poukazuje na to, že svedok D. C. dňa 01.08.2005 kúpil za účasti žalovaného motorku za kúpnu cenu 210.000,- Sk (ktorú podľa výpovede žalovaného na pojednávaní dňa 02.12.2009 (na č.l. 138) používal viac žalovaný ako otec), pričom svedok uviedol, že mal aj ďalšie úspory. Vzhľadom na dobrý vzťah medzi žalovaným a jeho otcom by potom bolo očakávateľné, že ak by žalovaný potreboval pár mesiacov predtým peniaze na kúpu motorového vozidla, prečo by nepožiadaval o pôžičku svojho otca. Z uvedeného sa potom ponúka ten záver, že žalovaný na kúpu motorového vozidla peniaze v tom čase nepotreboval. Súd tiež poukazuje na nadobúdacie ceny elektroniky v decembri 2002 podľa Znaleckého posudku č. 1-2013 (TV Sony 109.999,- Sk; video Sony 12.999,- Sk; DVD Sony 44.999,- Sk), ktoré nasvedčujú pravdivosť tvrdenia žalobkyne, že strany mali zabezpečenú životnú úroveň, pri ktorej si nepotrebovali peniaze požičiavať.

Na druhej strane tu bola výpoveď svedkyne N. C., ktorá na pojednávaní dňa 12.11.2010 (na č.l. 245) vypovedala, že bola manželkou B. C., pričom má vedomosť o tom, že žalovaný vozidlo BMW kúpil od jej manžela za sumu 700.000,- Sk a túto sumu aj pri kúpe riadne zaplatil s tým, že jej manžel by auto na nového majiteľa neprepísal, pokiaľ by nemal vyplatenú kúpnu cenu. Zároveň uviedla, že jej manžel sprostredkoval žalovanému čerpanie pôžičky, jednalo sa o značnú sumu peňazí, o tomto má vedomosť na základe toho, že žalovaný sa u nich zastavil s tým, že chce vstúpiť do podnikania a musí tam vložiť určitý obnos peňazí. Keďže tieto peniaze nemal, prišiel za jej manželom, či by mu sprostredkoval pôžičku od svedka D. L.. Podľa vyjadrenia svedkyne malo k tomu prísť začiatkom roku 2005, pričom za túto pôžičku sa malo ručiť uvedeným vozidlom zn. BMW. Od manžela má vedomosť, že svedok D. L. odporcovi uvedenú pôžičku poskytol. Podľa jej vedomostí uvedená pôžička D. L.

vrátená nebola, tento si vrátenie pôžičky riešil kompenzáciou nejakých strojov, o tomto má však len sprostredkované informácie.

Nebolo možné sa stotožniť s argumentáciou žalovaného, že je nepodstatné, že svedok D. L. svoju výpoveď zmenil, pretože došlo zrejme k tlaku zo strany žalobkyne, pretože takýto nátlak na svedka nemal súd ničím preukázaný. Súd dodáva, že považoval výpoveď svedkyne N. C. za hodnovernú, keď táto vzhľadom na neutrálny vzťah k stranám sporu (na rozdiel od svedka B. C. - bratranca žalovaného) nemala dôvod vypovedať účelovo, pričom jej výpoveď nie je v rozpore s ostatnými výsledkami dokazovania.

Svedkyňa M. F. pri výsluchu na pojednávaní dňa 14.04.2010 (na č.l. 195) poprela, že by si od žalovaného požičala peniaze, zároveň však pripustila, že stať sa môže hocičo, mohol bez jej vedomia čerpať pôžičku a uviesť, že je to pre účely jej podnikania. Uviedla tiež, že na podnikanie potrebovala finančné prostriedky získané pôžičkou. Svedok J. L. pri výsluchu na pojednávaní dňa 09.06.2010 (na č.l. 209) vypovedal, že bol v druhovskom vzťahu so M. F. a podľa jeho názoru mala M. F. požičané peniaze od žalovaného, pretože bol prítomný toho, ako F. a žalovaný ráтали väčší obnos peňazí, keď sa finišovalo s dokončovaním podniku O. XX a zháňali sa peniaze na dokončenie. Svedok podpísal aj Prehlásenie zo dňa 02.06.2008 (na č.l. 189), ktorým M. F. prehlasuje, že jej v roku 2005 žalovaný požičal peniaze pre účely dokončenia podniku O. XX vo výške 770.000,- Sk, ktoré peniaze boli žalovanému vrátené.

Z vyššie uvedeného dokazovania nebolo možné dospieť k záveru o financovaní kúpy motorového vozidla zn. BMW z peňazí z pôžičky, ale naopak, súd o tom mal dôvodné pochybnosti vzhľadom na rozporné výpovede zúčastnených osôb, vzhľadom na ostatné svedecké výpovede, ako aj vzhľadom na časové súvislosti. Ako pravdepodobnejšie sa potom javí poskytnutie pôžičky za účelom rozbehnutia podnikania žalovaného, ktorý na pojednávaní dňa 03.02.2010 (na č.l. 150) vypovedal, že v roku 2004 založil živnosť a rozbiehal podnikanie.

Súd však opätovne zdôrazňuje, že vzhľadom na predpoklad, že veci nadobudnuté počas trvania manželstva do masy BSM sú nadobúdané zo spoločných finančných prostriedkov, bolo potrebné opak (resp. financovanie kúpy motorového vozidla z pôžičky žalovaného) preukázať tak, aby o tom súd nemal pochybnosti. Vzhľadom na vykonané dokazovanie však relevantné pochybnosti odstránené neboli a žalovaný tak dôkazné bremeno neunesol.

Nebolo možné uznať argumentáciu žalovaného, že na kúpu predmetného vozidla si požičal sumu rovnajúcu sa následne utŕženej kúpnej cene, za ktorú ho po zániku BSM predal tretej osobe, pretože uvedené v konaní nepreukázal. K argumentácii žalovaného súd ešte dodáva nasledovné. Časová nenáslednosť kúpy vozidla v septembri 2004 a uzavretie zmluvy o pôžičke v januári 2005 nebola irelevantná, keďže pochybnosti o pôžičke na kúpu auta vyplývajú aj vykonaného dokazovania. Výpoveď svedkyne N. C. nemožno považovať za nepoužiteľnú z dôvodu, že nebola účastníčkou zmluvy, keď práve jej výpoveď (na rozdiel od osôb na právnom úkone zúčastnených) vyznela vierohodne. Nezaväzí, že svedkyňa sa nevyjadrila, ako a kedy boli peniaze v rodinnom rozpočte použité, keďže z jej výpovede vyplynulo, že jej bývalý manžel sa venoval dovozu áut z Belgicka, z čoho možno usudzovať, že nadobudnutie kúpnej ceny motorového vozidla zn. BMW do ich rodinného rozpočtu nebolo ničím neobvyklým. Zmenu vo výpovedi svedka D. L. nemožno považovať za nepodstatnú okolnosť, keď išlo o hlavného svedka, keďže išlo o osobu veriteľa, pričom žalovaný nepreukázal, že by svedok výpoveď zmenil z dôvodu tlaku zo strany žalobkyne. Prípadné naliehanie žalobkyne na iných svedkov (D. J. a F. K.) nie je dôkazom o naliehaní na iného svedka.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, žalovaný disponoval s vecou patriacou do BSM bez súhlasu žalobkyne, teda v rozpore s § 145 ods. 1 OZ, pričom však z dôvodu, že sa žalobkyňa v zmysle § 40a OZ nedovolala relatívnej neplatnosti tohto právneho úkonu, nebolo možné do masy BSM zahrnúť túto huteľnú vec (pretože v čase rozhodovania nebola vo vlastníctve strán sporu), avšak bolo potrebné v rámci vyporiadania v širšom zmysle vyporiadať kúpnu cenu vo výške 23.235,74 eura (700.000,- Sk), s ktorou disponoval žalovaný a ktorú hodnotu by mal žalovaný do BSM nahradiť (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6Co/145/2020 zo dňa 15.02.2023). Zároveň v konaní nebolo preukázané, že by v prípade peňažných prostriedkov z titulu zmluvy o pôžičke išlo o vnos žalovaného do BSM strán sporu, a že by žalovanému vznikol z tohto dôvodu refundačný nárok na náhradu nákladov vynaložených z vlastného (výlučného) majetku do spoločného majetku.

Medzi stranami nebol sporným spoločný záväzok manželov voči ŠFRB zo Zmluvy o poskytnutí podpory zo dňa 16.05.2000 (na č.l. 63), ani zostatok nesplatenej istiny ku dňu právoplatnosti rozvodu vo výške 9.652,92 eura, ani skutočnosť, že po zániku BSM úver ďalej splácal výlučne žalovaný. Zo zhodných tvrdení strán sporu vyplýva, že poskytnutý úver bol použitý na nadstavbu a prístavbu rodinného domu. Žalovaný je podľa jeho vyjadrenia ochotný zvyšok nesplateného úveru naďalej splácať a tento žiadal

prikázať jemu, pričom z vyjadrenia žalobkyne zo dňa 24.02.2014 (na č.l. 707) vyplýva, že je ochotná uhradiť žalovanému polovicu nesplateného úveru.

S poukazom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že v rámci vyporiadania BSM je potrebné vyporiadať vyššie uvedený záväzok, keďže majetok strán sporu bol ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode zaťažený týmto dlhom. V prípade tohto záväzku žalovaná jeho súvislosť s majetkovým spoločenstvom oboch manželov nepopierala, a teda ani skutočnosť, že sa má podieľať na jeho splatení. Z dôvodu, že ide o záväzok vzniknutý za trvania BSM a súvisiaci s majetkovým spoločenstvom oboch manželov, ide o spoločný záväzok oboch manželov, a preto sa má na jeho splatení každý z bývalých manželov podieľať v polovici. Keďže uvedený úver po zániku BSM splácal výlučne žalovaný, bolo dôvodné, aby sa v rámci vyporiadania BSM stal uvedený záväzok výlučným záväzkom žalovaného.

Pretože súd vyporiadava aktíva a pasíva týkajúce sa BSM ku dňu jeho zániku, súd vychádzal z výšky nesplateného zostatku úveru ku dňu zániku BSM, t.j. ku dňu 27.10.2005, ktorá bola 9.652,92 eura. Keďže na splatenie zostatku úveru po zániku BSM je zaviazaný žalovaný a tento úver aj splácal, je bez významu, aká suma úveru bola od zániku BSM doposiaľ splatená. Rozhodujúce je, že na splatení výšky zostatku úveru ku dňu 27.10.2005 majú strany povinnosť podieľať sa každý v jednej polovici, na čo bude prihliadnuté pri konečnom výpočte vyrovnacieho podielu. Vzhľadom na uvedené súd vo výroku III. rozsudku rozhodol, že pohľadávka veriteľa Štátny fond rozvoja bývania zo Zmluvy o poskytnutí podpory č. 207/5031/1998 zo dňa 16.05.2000 v zostatku ku dňu 27.10.2005 vo výške 9.652,92 eura sa stáva výlučným záväzkom žalovaného.“

Podporne súd poukázal na rozsudok KS v Trnave sp.zn. 11Co/55/2014 zo dňa 17.12.2014.

Súd prvej inštancie pokračoval: „Žalovaný v konaní žiadal vyporiadať sumu, ktorá bola zo spoločných finančných prostriedkov počas manželstva použitá na úhradu výlučného záväzku žalobkyne voči Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. zo Zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 05.05.1999 (na č.l. 59). Hoci žalobkyňa v žalobe tvrdila, že išlo o spoločný záväzok manželov, zo zmluvy ako aj z dátumu jej uzavretia vyplýva, že išlo o výlučný záväzok žalobkyne, keďže úver bol poskytnutý iba jej, a to ešte pred uzavretím manželstva.

V prípade investícií zo spoločného majetku manželov do ostatného majetku jedného z nich je tento manžel povinný pri vyporiadaní nahradiť do BSM prostriedky vo výške, v akej boli na jeho oddelený majetok skutočne vynaložené. V konaní nebolo popreté skutkové tvrdenie žalovaného v podaní zo dňa 10.02.2014 (na č.l. 688), a teda nebolo sporným, že zo spoločného majetku patriaceho do BSM bola vynaložená na splatenie osobného dlhu žalobkyne celkom suma 27.222,- Sk (903,60 eura), pričom žalovaný to aj preukázal výpismi z účtu č. XXXXXXXXXX za roky 2000 až 2005 a potvrdeniami o vykonaní úhrad (na č.l. 692-702). Žalobkyňa je tak povinná do BSM v polovici nahradiť to, čo zo spoločného majetku patriaceho do BSM bolo vynaložené na jej ostatný majetok, ktorým nepochybne sú finančné prostriedky získané z poskytnutého úveru od PSS, a.s.. Súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na to, že žalobkyňa voči návrhu žalovaného v podaní zo dňa 10.02.2014 (na č.l. 688) žiadnym spôsobom nenamietala.

Cena všetkých vecí a hodnôt v BSM rozdelených medzi žalobkyňu a žalovaného predstavuje celkom sumu 25.363,50 eura (hnuteľné veci prikázané do vlastníctva žalovaného v hodnote 800,- eur + pohľadávka prikázaná do vlastníctva žalovaného v hodnote 24.563,50 eura). Žalovanému tak boli prikázané hnuteľné veci a pohľadávka celkom v hodnote 25.363,50 eura (800,- eur + 24.563,50 eura), z čoho vyplýva vyrovnací podiel pre žalobkyňu vo výške 12.681,75 eura.

Pri vyporiadaní majetku patriaceho do BSM je ďalej potrebné prihliadnuť aj na to, čo majú žalobkyňa a žalovaný nahradiť do tohto majetku, ak išlo o sumu použitú výlučne pre potrebu len jedného z nich alebo o spotrebované hnuteľné veci len jedným z nich alebo o sumu vynaloženú na individuálny majetok len jedného z nich (v tomto prípade ide o t.č. neexistujúce hnuteľné veci pôvodne patriace do masy BSM vrátane motorového vozidla zn. BMW, o vybrané finančné prostriedky z účtu v B. H., I. a o výlučný dlh žalobkyne v PSS, a.s.), pričom v prípade žalobkyne ide o sumu 996,90 eura (93,30 eura (59,23 + 34,07) + 903,60 eura) a v prípade žalovaného o sumu 32.030,07 eura (7.701,40 eura (436,91 + 132,67 + 403,87 + 79,67 + 1.552,70 + 787,53 + 651,13 + 243,08 + 76,38 + 973,29 + 60,82 + 398,16 + 203,92 + 199,55 + 307,51 + 94,46 + 199,67 + 261,02 + 519,45 + 24,44 + 95,17) + 1.092,93 eura + 23.235,74 eura), z ktorej sumy má ten-ktorý z manželov nahradiť do BSM polovicu. Žalobkyňa by tak mala nahradiť do BSM sumu 498,45 eura a žalovaný sumu 16.015,04 eura, pričom po započítaní ide o sumu 15.516,59 eura v neprospech žalovaného, o ktorú je potrebné zvýšiť vyrovnací podiel žalobkyne, po čom jej vyrovnací podiel predstavuje sumu 28.198,34 eura (12.681,75 eura + 15.516,59 eura).

Pokiaľ sú súčasťou vyporiadania aj dlhy (pasíva), na ktorých úhrade sa majú manželia podieľať rovným dielom (záväzok uvedený v odseku 97. rozsudku), je pri výpočte potrebné zohľadniť aj výšku pasív. Spoločné pasívum, a to záväzok voči veriteľovi ŠFRB vo výške 9.652,92 eura ku dňu 27.10.2005

prikázal súd splácať žalovanému. Preto od sumy, ktorú by mal žalovaný vyplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielu podľa predchádzajúceho odseku (28.198,34 eura) bolo potrebné odpočítať polovicu zo sumy 9.652,92 eura, ktorú splatí žalobca celkom na predmetnom záväzku od zániku BSM, ktorá polovica predstavuje sumu 4.826,46 eura, teda vyrovnací podiel žalobkyne sa znižuje na sumu 23.371,88 eura (28.198,34 eura - 4.826,46 eura). Vzhľadom na uvedené bol žalobkyni vo výroku IV. rozsudku priznaný voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 23.371,88 eura, ako vyrovnací podiel z vyporiadania BSM, aby podiely bývalých manželov na spoločnom majetku boli rovnaké.

Vzhľadom na výšku vyrovnacieho podielu, ku ktorého zaplateniu bol žalovaný zaviazaný, nepovažoval súd za primeranú lehotu 3 dni na plnenie, ale poskytol žalovanému na plnenie primerane dlhšiu lehotu, a to 75 dní od právoplatnosti rozsudku, ktorá lehota má slúžiť žalovanému na zabezpečenie finančných prostriedkov, pričom s prihliadnutím na lehotu 15 dní na odvolanie ide v skutočnosti o lehotu na plnenie 90 dní, ktorá lehota je vzhľadom na vedomosť žalovaného o tom, že bude zaviazaný na zaplatenie vyrovnacieho podielu, dostatočná.

Súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania prihliadol na to, čo žalobkyňa v konaní žiadala a či v tom dosiahla úspech: zahrnúť do masy BSM nehnuteľnosti - neúspech; prihliadnúť na motorové vozidlo zn. BMW - úspech; zahrnúť do masy BSM motorku zn. Suzuki - neúspech; prihliadnúť na výber z účtu žalovaným - úspech; hnuťelné veci u žalovaného v celkovej hodnote 12.394,58 eura - čiastočný úspech v sume 7.701,40 eura; úver v PSS, a.s. považovať za spoločný dlh - neúspech; vyporiadať pohľadávku voči otcovi žalovaného - úspech; dosiahnuť vyrovnací podiel 46.471,49 eura (1.400.000,- Sk) - čiastočný úspech v sume 23.371,88 eura). V prípade neúspechu žalobkyne pritom ide o úspech žalovaného.

S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že úspech žalobkyne a žalovaného bol konaní porovnateľný, a to nielen s prihliadnutím na jednotlivé otázky, ktoré sa v konaní riešili, ale aj s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobkyňa v konaní dosiahla práve polovicu z uplatneného vyrovnacieho podielu. Za týchto okolností bolo dôvodné, aby súd v súlade § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP vo výroku V. rozsudku vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov prvoinštančného konania právo, keďže každá zo strán mala vo veci úspech len čiastočný a tieto úspechy boli porovnateľné (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/145/2020 zo dňa 15.02.2023).

Súd ďalej poukazuje na to, že vo veci prejednávanej v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 266/2022 zo dňa 23.06.2022 nešlo o obdobnú vec, pokiaľ ide o otázku posúdenia úspechu v konaní, keďže v tam prejednávanej veci sa sťažovateľ domáhal toho, aby všetky hodnoty z BSM boli prikázané žalovanej s tým, že mu žalovaná vyplatí 66.300,- eur. Žalovaná namietala, že sťažovateľom tvrdené hodnoty, ktoré v rozhodujúcej miere odôvodňovali výšku výplaty, vôbec do BSM nepatria. Táto procesná obrana bola celkom neúspešná a k zníženiu vyporiadavacej výplaty došlo len v dôsledku toho, že boli zohľadnené úvery ako pasíva vyporiadavaného BSM. V podstate len táto sťažovateľom nerozporovaná skutočnosť viedla k tomu, že namiesto požadovaných 66.300,- eur mu napokon bolo vyplatených 48.306,81 eura. Žalobkyňa svoj nárok na náhradu trov prvoinštančného konania odvodzovala od toho, že sa pred podaním žaloby, ako aj v priebehu konania, pokúsila o dohodu. Súd však poukazuje na to, že žalovaný bol rovnako ochotný sa dohodnúť, nedošlo však ku zhode na vyrovnacom podiele žiadanom žalobkyňou vo výške, v ktorej jej nakoniec ani nebol priznaný, keď zároveň žalovaný nesúhlasil s náhradou trov konania žalobkyne, ku ktorému priznaniu nároku nedošlo ani v tomto rozsudku. Súd tiež poukazuje na to, že to bola žalobkyňa, ktorá sa rozhodla uplatniť si nároky v žalobe vo výške a spôsobom, akým si ich uplatnila, od čoho závisel jej úspech a neúspech v konaní. Súd tiež dodáva, že dĺžka konania nie je a nemôže byť rozhodujúcim kritériom pri priznávaní nároku na náhradu trov konania, keďže ním je iba úspech v konaní. Okrem toho ani nebolo možné dospieť k záveru, že by dĺžku konania zapríčinil žalovaný, keďže z dôvodov na strane žalovaného boli odročených šesť pojednávaní (15.08.2007, 22.10.2008, 30.09.2009, 29.09.2010, 23.03.2011, 14.08.2012) a z dôvodov na strane žalobkyne boli odročené tri pojednávania (04.06.2008, 19.09.2008, 16.11.2012), čo pri celkovom počte vykonaných pojednávaní nemožno považovať za veľký nepomer.

Vzhľadom na všetko vyššie uvedené je súd toho názoru, že individuálne okolnosti tu prejednávanej veci neumožňovali dospieť k záveru o prevažujúcom úspechu žiadnej zo strán sporu, a bolo namieste použiť ustanovenie § 255 ods. 2 CSP a v zmysle neho žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznať. Uznesením č.k. 9C/95/2006-506 zo dňa 06.05.2013 bol do konania pribratý znalec Ing. Ladislav Kusenda za účelom vypracovania znaleckého posudku, pričom žalobkyni a žalovanému bola uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené so znaleckým dokazovaním každému vo výške 100,- eur, ktoré sumy zložili na účet súdu. Uznesením č.k. 9C/95/2006-509 zo dňa 06.05.2013 bol do konania pribratý znalec Mária Kubišová za účelom vypracovania znaleckého posudku, pričom žalobkyni a

žalovanému bola uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené so znaleckým dokazovaním každému vo výške 100,- eur, ktoré sumy zložili na účet súdu.

Uznesením č.k. 9C/95/2006-595 zo dňa 24.07.2013 bolo znalcovi Márii Kubišovej priznané znalečné za vypracovanie znaleckého posudku v sume 228,58 eura, ktorá suma bola vyplatená z preddavkov zložených žalobkyňou a žalovaným v celkovej výške 200,- eur, pričom vo zvyšku v sume 28,58 eura bolo znalečné vyplatené z rozpočtových prostriedkov tunajšieho súdu, čím vznikli štátu trovy konania vo výške 28,58 eura. Uznesením č.k. 9C/95/2006-634 zo dňa 11.10.2013 bolo znalcovi Ing. Ladislavovi Kusendovi priznané znalečné za vypracovanie znaleckého posudku v sume 294,62 eura, ktorá suma bola vyplatená z preddavkov zložených žalobkyňou a žalovaným v celkovej výške 200,- eur, pričom vo zvyšku v sume 94,62 eura bolo znalečné vyplatené z rozpočtových prostriedkov tunajšieho súdu, čím vznikli štátu trovy konania vo výške 94,62 eura.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v priebehu tohto konania bola zo štátneho rozpočtu vyplatená celkom suma 123,20 eura (28,58 eura + 94,62 eura), čím vznikli trovy konania štátu, ktoré je potrebné nahradiť. Náhradu trov konania štátu s účinnosťou do 30.06.2016 upravovalo ustanovenie § 148 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého mal štát podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Občiansky súdny poriadok bol s účinnosťou od 01.07.2016 zrušený s tým, že ho nahradil nový procesný poriadok, zákon č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý trovy štátu neupravuje. Súd preto, rozhodujúc o náhrade trov konania štátu, rozhodol podľa čl. 4 ods. 1 CSP (analogia legis) v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, keď vo výrokoch VI. a VII. rozsudku priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni a žalovanému, a to podľa rozsahu ich úspechu a neúspechu v prvoinštančnom konaní, t.j. u oboch v rozsahu 50%.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania štátu aplikoval súd rovnaké východiská ako pri rozhodovaní o náhrade trov konania strán sporu uvedené vyššie, t.j. pomer ich úspechu a neúspechu, pričom súd nevidel dôvod na analogické použitie ustanovenia § 257 CSP na žiadnej zo strán sporu a v konaní takéto dôvody ani neboli tvrdené.

Podporne súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/220/2016 zo dňa 18.07.2016. O nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania vo vzťahu medzi stranami sporu rozhodol súd podľa ustanovení § 396 ods. 3 CSP a § 453 ods. 3 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaný bol v odvolacom aj dovolacom konaní plne úspešný, a preto mu súd vo výroku VIII. rozsudku priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania a dovolacieho konania v rozsahu 100%, keď v konaní nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP v prípade trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O výške náhrady trov konania štátu (výroky VI. a VII.) a o výške náhrady trov odvolacieho a dovolacieho konania (výrok VIII.) a bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

9. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa a to vo výroku VIII. rozsudku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, nepovažuje ho za dostatočne odôvodnené, nakoľko žalovaný nebol plne úspešný v odvolacom a dovolacom konaní a ani úspech, ktorý v týchto konaniach dosiahol, nezavinila svojim konaním žalobkyňa.

9.1. Argumentuje tým, že žalovaný od počiatku odmietal poskytnúť žalobkyni finančné prostriedky na vyrovnanie hodnoty jej podielu, keď jedinou ponukou bola suma 4.000,- eur, napriek tomu, že prvé rokovanie sporných strán zo dňa 30.11.2005 viedlo k zhode, že obidve strany majú záujem na mimosúdnom vyporiadaní a za týmto účelom dajú vypracovať znalecký posudok na cenu nehnuteľnosti, ktorá mala byť tiež predmetom vyporiadania. Až následne došlo k prevodu nehnuteľnosti do vlastníctva otca žalovaného a po tomto zistení žalobkyňa rešpektovala túto skutočnosť, nikdy ani nebola predmetom odvolacieho, ani dovolacieho konania a domáhala sa len vyporiadania formou vložených investícií do nehnuteľnosti otca žalovaného, čo aj úspešne preukázala. Napriek tomu ponukou žalovaného bola suma 4.149,24 eur, s čím nemohla žalobkyňa súhlasiť a aj v konaní preukázala opodstatnenosť svojho vyššieho nároku. Žalobkyňa však nikdy nežiadala priznať to, na čo by nemala nárok. Bolo tak tomu v prípade vyradených hnutelných vecí (vysávač, károvaná autosedačka...), či duplicitne ohodnotených vecí (fontána a fontána izbová) a ani nežiadala, aby žalovaný sám znášal dlh voči ŠFRB vo výške 9.652,92 eur. Žalovaný odmietal spravodlivo vypridať spoločne nadobudnutý majetok za trvania manželstva a jedinou ponukou v prvoinštančnom konaní bola suma 4.149,24 eur (125.000 Sk) a dokonca vo svojom záverečnom vyjadrení zo dňa 10.02.2014 žalovaný žiada, aby súd prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne hnutelné veci, ktoré jej odmietol v r.2005 vydať a žiadal, aby súd vydal rozsudok, že žalobkyňa je povinná zablatiť žalovanému sumu 5.278,26 eur, čo bolo výsmechom pre žalobkyňu. Napriek tomu súd rozhodol rozsudkom zo dňa 24.06.2015, kde uvádza dve fontány, zhodne vylúčené

hnuteľné veci ako vysávač MOULINEX, či károvaná autosedačka, k splateniu úveru ŠFRB zaviazal len žalovaného a tak tu bol dôvod na podanie odvolania zo strany žalovaného. Žalovaný bol z tohto dôvodu úspešný, avšak tento úspech žalovaného v odvolacom konaní žiadnym spôsobom nezavinila žalobkyňa. Rovnako tomu bolo aj v prípade dovolania žalovaného zo dňa 31.08.2016 voči rozsudku KS v Trnave zo dňa 29.06.2016, sp.zn.24Co/838/2015, kde NS SR zrušil predmetný rozsudok uznesením zo dňa 26.09.2018, sp. zn. 1Cdo 81/2017, kde uznal v bode 14 námietku žalovaného smerujúcu voči zahrnutiu niektorých hnuteľných vecí do masy BSM, (na tieto skutočnosti sama žalobkyňa upozornila už v záverečnom stanovisku zo dňa 24.02.2014) a aj dovolania žalovaného zo dňa 10.10.2019 voči rozsudku KS v Trnave zo dňa 10.07.2019, č.k. 24Co/262/2018, kde NS SR zrušil predmetný rozsudok uznesením zo dňa 27.04.2022, č.k. 1Cdo 89/2020, kde uznal v bode 18 námietku žalovaného opäť smerujúcu voči zahrnutiu niektorých hnuteľných vecí do masy BSM, nesprávny výpočet vyporiadacieho podielu pre žalobkyňu a povinnosť splatiť celý zostatok úveru ŠFRB žalovaným. Teda tie isté procesné vady vytyka dovolací súd odvolaciemu súdu, čo znamená úspech žalovaného, ktorý však nezavinila žalobkyňa.

9.2. Vo svojom odvolaní a aj dovolaní vždy žalovaný uspel len z dôvodu zle vyrátaného podielu v dôsledku zahrnutia zhodne vylúčených hnuteľných vecí, či opomenutia súdu rozdeliť dlh v sume 9.652,92 eur pre obidve strany sporu aj napriek vyjadreniu žalobkyne v tomto smere.

Takýto úspech žalovaného preto nemôže ísť na vrub žalobkyne a to aj z dôvodu, že toto konanie trvá už 17 rokov a za tento dlhý čas mal zo spoločne nadobudnutého majetku úžitok len žalovaný, ktorý mal dostatok finančných prostriedkov, aby mohol podávať odvolania, dovolania a zabrániť tak získať akékoľvek finančné prostriedky žalobkyne, ktorej navyše zabránil užívať akýkoľvek spoločne nadobudnutý majetok, čo vyplýva zo všetkých doterajších vyjadrení a predložených dôkazov zo strany žalobkyne a tak je nepochopiteľné, aby súd rozhodol, že žalobkyňa, ktorá sa 17 rokov nedostala k žiadnemu majetku spoločne nadobudnutému za trvania manželstva a ani k finančnému vyrovnaniu, je povinná nahradiť žalovanému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

9.3. Vo výroku V. rozsudku súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov prvoinštančného konania právo, keďže každá zo strán mala vo veci úspech len čiastočný a tieto úspechy boli porovnateľné.(bod 115, 116). Vo výroku VIII. rozsudku súd vyslovil, že žalovaný má voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100%, keď v odôvodnení uvádza, že o tomto nároku súd rozhodol podľa ust. § 396 ods.3 CSP a § 453 ods.3 CSP, v spojení s § 255 ods. I CSP, keď žalovaný bol v odvolacom aj dovolacom konaní plne úspešný, keď súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ust. § 257 CSP v prípade odvolacieho a dovolacieho konania. (bod 126). Prvoinštančný súd teda nedostatočne odôvodnil priznanie tejto náhrady trov a je nepochopiteľné, že napriek konštatovaniu v bode 71., že žalovaný neunesol dôkazné bremeno v prípade použitia finančných prostriedkov vybratých z účtu v sume 1.092,93 eur a žalobkyňa má nárok na polovicu z tejto sumy, napriek konštatovaniu súdu v bode 94., že žalovaný neunesol dôkazné bremeno v prípade pôžičky ohľadom kúpy motorového vozidla BSM a bolo potrebné v rámci vypořádania vypriaďať aj kúpnu cenu vo Výške 23.235,74 eur, a konštatovaniu súdu v bode 95., že už z vyjadrenia žalobkyne zo dňa 24.02.2014 vyplýva, že je ochotná uhradiť žalovanému polovicu nesplateného úveru v sume 9.652,92 eur, prvoinštančný súd svoje rozhodnutie vo výroku VIII. odôvodnil v bode 126. konštatovaním, že žalovaný bol v odvolacom aj dovolacom konaní plne úspešný.

9.4. Žalobkyňa tvrdí, že nikdy nebol žalovaný plne úspešný ani v odvolacom a ani v dovolacom konaní, prvostupňový súd ani dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie vo výroku VIII. napadnutého rozsudku a preto sme názoru, že po dôkladnom zistení skutkového stavu vo veci mal prvostupňový súd pri aplikovaní ust. § 255 ods. 2 CSP v prípade náhrady trov prvoinštančného konania aj v prípade náhrady trov odvolacieho a dovolacieho konania aplikovať ust. § 255 ods. 2 CSP a rozhodnúť, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania právo.

9.5. Toto rozhodnutie súdu je v úplnom rozpore s tým, ako prebiehalo aj predmetné konanie súdu, vedené pod spisovou zn.11C/ 61/2022, keď v zápisnici z pojednávania dňa 18.04.2023 súd konštatuje, že medzi stranami je nesporné, že nehnuteľnosť je vo vlastníctve otca žalovaného, že do rodinného domu bola spoločne investovaná suma 740.000,- Sk, že strany majú spoločný záväzok zo Zmluvy o pôžičke ŠFRB, že do masy BSM nepatrí károvaná autosedačka, konferenčný stolík, vysávač MOULINEX a jeden kus fontány, zároveň konštatuje, že po rozhodnutí odvolacieho súdu na základe podaných odvolaní a dovolaní žalovaným, sporným zostáva, kto bol vlastníkom motocykla SUZUKI VZ 800, ako bolo naložené s peniazmi na účte v sume 1.092,92 eur, či bolo osobné motorové vozidlo BSM nadobudnuté z peňazí pôžičky od p. L.. V predmetnom konaní súd rozhodol, že žalovaný uspel vo veci určenia vlastníctva motocykla SUZUKI v hodnote 6.638,78 eur (200.000,4k), čo bolo jeho jediným úspechom , neuspel však ohľadom finančných prostriedkov na účte v sume 1.092,92 eur, ani s tvrdením o pôžičke na kúpu motorového vozidla BMW za sumu 23.235,74 eur(700.000,- Sk) od p. L., teda nepreukázal opak tvrdení

žalobkyne, čoho sa domáhal v odvolaní a dovolaní a napriek tomu má žalobkyňa nahradiť žalovanému trovy odvolacieho a dovolacieho konania. Toto všetko bolo súdu známe, napriek tomu na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym záverom a k nesprávnemu rozhodnutiu v časti o náhrade trov odvolacieho a dovolacieho konania.

9.6. Prvoinštančný súd nemohol priznať žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania, či už by postupoval podľa ust. § 255 CSP, teda podľa zásady úspechu, alebo podľa ust. S257 CSP, podľa ktorého súd neprizná náhradu trov žiadnej sporovej strane, ak sú dané dôvody osobitého zreteľa. Predsa nemôže súd priznať náhradu trov žalovanému, ktorý od počiatku maril konanie, užíval výlučne majetok nadobudnutý spoločne za trvania manželstva, odmietal spravodlivé vyporiadanie, nebol plne úspešný ani v odvolacom a dovolacom konaní a jeho úspech v odvolacom a dovolacom konaní nebol spôsobený konaním žalobkyne. Žalovaný v pôvodnom, aj v novom konaní uspel len vo veciach, ktoré žalobkyňa nikdy nespорила a ich tvrdenia napriek tomu, že boli zhodné, súd neakceptoval a jediným jeho úspechom voči žalobkyne bol úspech v nepatrnej časti sporu a to určenie, resp. neurčenie motocykla SUZUKI do masy BSM. Ak by teda mal žalovaný dosiahnuť plný úspech v odvolacom a dovolacom konaní, tak by prvoinštančný súd viazaný názorom odvolacieho a dovolacieho súdu nemohol priznať žalobkyňi v napadnutom rozsudku na vyrovnanie hodnoty jej podielu sumu 23.371,88 eur.

9.7. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie vo výroku VIII. tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania, alebo toto rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie aj žalovaný a to vo výrokoch I. až VII. rozhodnutia z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Dôvodil tým, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval výnimku z pravidla, že pri oceňovaní vecí patriacich do BSM sa vychádza z ich stavu ku dňu zániku BSM a ceny ku dňu vyporiadania BSM. Z uvedeného pravidla síce sú prípustné výnimky, avšak žiadna z výnimiek podľa žalovaného nepripúšťa, aby bola určená cena veci podľa stavu veci kedykoľvek pred rozhodovaním vo veci samej. Práve naopak, táto výnimka pripúšťa, aby bola cena veci určená podľa stavu ku dňu rozhodovania súdu. V tejto súvislosti žalovaný, ale i dovolací súd a odvolací súd poukázali na rozhodnutie R 42/1972 a nadväzujúce a deklarovali, že v tomto prípade nie je dôvod odkláňať sa od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, vychádzajúcej napr. z tohto rozhodnutia. Žalovaný preto považuje záver súdu o tom, že pri zaniknutých veciach je potrebné vychádzať z ich hodnoty ku dňu zániku BSM, za nesprávny. Žalovaný nesúhlasí so závermi súdu, že hodnoverne nepreukázal, že ním uvádzané huteľné veci (kamera Sony, sedacia súprava, barový pult, policový systém v špajze) nepatria do BSM. Žalovaný má za to, že jeho tvrdenia neboli v konaní účinne popreté a je na ne potrebné prihliadať ako na preukázané.

10.1. Žalovaný nepovažuje za spravodlivé a správne, aby bola spoločná premlčaná pohľadávka prikázaná výlučne jemu. Žiadny konkrétny prospech z investície do nehnuteľnosti otca žalovaného nebol nikdy preukázaný ani preukazovaný a bez preukázania konkrétneho prospechu strany v konaní, nemožno rozhodnúť v rozpore so zásadami týkajúcimi sa premlčanej pohľadávky. Vzhľadom na nepreukázanie prospechu žalovaného z danej investície týmto nemožno argumentovať. Rovnako nie je možné skúmať formu prevodu a samotnú kauzu prevodu nehnuteľnosti po zrušení BSM a len na základe existencie nekonkrétneho prevodu uzavrieť prospech niektorej zo strán a investície. Žalovaný zdôrazňuje, že na ekonomické správanie strany sporu po zániku BSM vo vzťahu k svojmu výlučnému majetku a majetku tretích osôb nemožno prihliadať, nakoľko uvedené sa nachádza mimo rozsahu merita veci vyporiadania BSM. Súd prvej inštancie mal vykladať ustanovenie § 150 OZ v súlade s praxou dovolacieho súdu, teda tak, že v prípade premlčanej pohľadávky manželov vzniknutej za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa prikazuje obom manželom v rovnakom pomere.

10.2. Žalovaný má za to, že nemožno do masy BSM zahrnúť finančné prostriedky spotrebované počas trvania BSM. Žalovaný opätovne poukazuje na rozhodnutie R 6/1972 a skutočnosť, že vybrané peňažné prostriedky použil na bežnú spotrebu ešte za trvania manželstva. Je irelevantné, či boli žalobkyňi tieto prostriedky odovzdané alebo nie. Pokiaľ žalobkyňa nepreukázala nakladanie s týmito prostriedkami v rozpore so zásadami BSM, nemožno v žiadnom prípade tieto prostriedky zahrnúť do BSM. Žalovaný tiež dáva do pozornosti, že nešlo o vysoký obnos peňažných prostriedkov, ale o sumu 1.092,93 Eur, ktorú je možné spotrebovať na bežnú spotrebu, bežný chod domácnosti, starostlivosť o dieťa a pod. Aj samotná žalobkyňa deklarovala, že mali stabilné finančné zázemie, preto nešlo o výnimočne vysoký výber peňažných prostriedkov, ktorý by mohol byť „podozrivý“. Nemožno sa vzhľadom na uvedené stotožniť so závermi súdu, že dôkazné bremeno v tomto prípade znáša žalovaný. Je to naopak, práve žalobkyňa, ktorej úlohou bolo preukázať, že predmetné peňažné prostriedky boli použité v rozpore so zásadami BSM.

10.3. Súd prvej inštancie len na základe rozporuplných dôkazov uzatvoril skutkový stav, podľa ktorého mal žalovaný nadobudnúť vozidlo zo spoločných peňažných prostriedkov a finančné prostriedky z pôžičky od D. L. mali byť vložené do podnikania. Tieto tvrdenia sa nezakladajú na pravde a sú tiež v rozpore s viacerými vykonanými dôkazmi. Žalovaný dal do pozornosti, že v konaní vyšli najavo navzájom si odporujúce dôkazy. Súd prvej inštancie vzájomný rozpor týchto dôkazov dostatočne neodôvodnil a v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok NS SR, sp. zn.: 5 M Cdo 10/2012.

10.4. Žalovaný zhrnul, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu a nedostatočnému odôvodneniu vo vzťahu k prikázaniu premlčanej pohľadávky výlučne žalovanému, vo vzťahu k zahrnutiu spotrebovaných peňažných prostriedkov (počas manželstva) do masy BSM a tiež vo vzťahu k vnosu žalovaného do BSM. Má za to, že ide o svojvoľné rozhodnutie súdu, porušujúce základné právo na predvídateľnosť rozhodnutia, či právnú istotu ako aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Miera porušenia týchto základných práv je pritom natoľko zásadná a intenzívna, že tým jednoznačne došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázal na uznesenie NS SR zo dňa 30.08.2018, sp. zn.: 6Cdo/42/2017, nález ÚS SR II. ÚS 311/07, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 1.7.2003 vo veci *Suominen v. Finsko*. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď bez dôkladnejšieho preukazovania a skúmania konštatoval, že žalovaný má prospech z nehnuteľnosti, ktorú nadobudol po zániku BSM od svojho otca D. C., a teda i z investícií zo spoločného majetku strán sporu vložených do tejto nehnuteľnosti. V konaní tiež nebolo preukázané, že by žalovaný finančné prostriedky vo výške 1.092,93 Eur použil v rozpore so zásadami BSM. Aj v tomto smere dospel súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Predmetné peňažné prostriedky boli totiž spotrebované za trvania BSM a nemôžu byť preto predmetom vyporiadania BSM.

10.5. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil, keď v súvislosti s hnutelnými vecami, ktoré patrili do BSM vychádzal z ich stavu a hodnoty ku dňu zániku BSM. Súd nesprávne vyložil aplikované ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti Žalovaný v priebehu konania poukázal napr. aj na Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.07.2013, sp. zn.: 3 Cdo 174/2012. Predmetné rozhodnutie sa týkalo hnutelných a nehnuteľných vecí, ktoré boli počas konania v užívaní účastníkov daného konania. Napriek tomu však NS SR konštatoval vadu rozhodnutia spočívajúcu vo výpočte ceny hnutelných a nehnuteľných vecí v čase zániku BSM a nie v čase jeho vyporiadania.

10.6. Domáhal sa preto, aby odvolací súd rozsudok zmenil alebo aby zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

11. Žalobkyňa sa k doručenému odvolaniu žalovaného vyjadrila a navrhla rozsudok vo výroku I. až VII. potvrdiť. Uviedla, že žalovaný opätovne namieta rozhodnutie súdu ohľadom výberu finančných prostriedkov v sume 1.092,93 Eur zo spoločného účtu pred rozvodom a to napriek skutočnosti, že práve žalovaný je povinný preukázať, že vybrané finančné prostriedky boli použité na spoločné účely, čo v celom konaní nepreukázal. Túto skutočnosť prvostupňový súd dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil v bode 70 napadnutého rozsudku.

12. Na vyjadrenie žalobkyne reagoval žalovaný (odvolacia replika) a uviedol, že vyjadrenie neodkazuje na žiadny relevantný argument, prípadne dôkaz, ktorým by vyjadrenie malo spochybňovať žalovaným namietané skutočnosti v jeho odvolaní. Žalovaný vo svojom odvolaní namieta nezahrnutia do masy BSM pôžičku poskytnutú od p. L.. Ide o opakujúce sa tvrdenie žalovaného a nie o nové skutočnosti, t.j. nie je pravdivým tvrdením žalobkyne, keď vo svojom vyjadrení uvádza, že žalovaný „namieta už všetko“. Žalobkyňa ďalej v konaní nepreukázala, z akých spoločných finančných prostriedkov malo byť motorové vozidlo preukázané, pričom je zrejmé, že ide o značku motorového vozidla vyššej kvality, kde by si žalobkyňa určite všimla úbytok spoločných financií na účte, ak by boli jej tvrdenia ohľadom nadobudnutia tejto huteľnej veci pravdivé. V ostatnom v podstate zopakoval svoju predvádzajúcu argumentáciu uvedenú vo svojom odvolaní proti rozsudku vo veci samej a ostatných písomných vyjadrení vo veci.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v dotknutých častiach vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 379 písm. c) CSP v spojení s § 150 OZ) viazaný dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie

(§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo vzťahu k odvolacím dôvodom uplatneným žalovaným vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie vo výrokoch I. – VII. (§ 387 CSP) a odvolanie žalobkyne vo výroku VIII. o náhrade trov odvolacieho a dovolacieho konania je dôvodné a boli splnené podmienky na jeho zmenu (§ 388 CSP).

14. Predmetom konania bolo na návrh žalobkyne vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva strán, ako bývalých manželov, pričom prvoinštančný súd vo výroku rozhodol tak, ako je uvedené v ods. 1 tohto odôvodnenia.

K odvolaniu žalovaného

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý v danom prípade podľa § 379 písm. c) CSP v spojení s § 150 OZ nie je viazaný rozsahom podaného odvolania žalovaného, avšak je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP), bolo preskúmať existenciu žalovaným uplatnených odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, teda či súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, či súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a či rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v kontexte odvolacej argumentácie žalovaného popísanej vyššie.

16. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie danej veci a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právne závery vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na dôkladné, správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. K podstatným odvolacím tvrdeniam žalovaného uvádza nasledovné:

17. Žalovaný k vyporiadaniu hnuiteľných vecí patriacich do BSM poukázal na to, že súd prvej inštancie bol pri tejto otázke viazaný právnym názorom súdov vyššej inštancie vyslovených v uznesení Najvyššieho súdu SR SR sp. zn. 1Cdo/89/2020 zo dňa 27.4.2022 a následne v uznesení Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 Co/57/2022-995 zo dňa 25.10.2022. Najvyšší súd SR v uvedenom rozhodnutí konštatoval: „nad rámec však dovolací súd uvádza, že nie je dôvod odkláňať sa od doterajšej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a to najmä vyplývajúcej z rozhodnutia R 42/1972 a nadväzujúcich, teda podľa ktorej sa má pri vyporiadaní BSM vychádzať zo stavu (ktorý je určený kvantitou a kvalitou v danom čase) v dobe zániku BSM, avšak z ceny či cenových relácií platných v dobe vyporiadania“. Súd prvej inštancie však podľa žalovaného rozhodol v priamom rozpore s právnym názorom vyšších súdnych inštancií vyslovených v danej veci, s čím žalovaný nesúhlasí, pretože neboli naplnené žiadne predpoklady na to, aby sa súd odchýlil od ustálenej judikatúry či dokonca právnych záverov dovolacieho a odvolacieho súdu, ktorými je súd viazaný. V tejto súvislosti argumentoval, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval výnimku z pravidla, že pri oceňovaní vecí patriacich do BSM sa vychádza zo stavu ku dňu zániku BSM a ceny ku dňu vyporiadania BSM. Z tohto pravidla sú síce prípustné výnimky, avšak žiadna z nich podľa žalovaného nepripúšťa, aby bola určená cena veci podľa stavu veci kedykoľvek pred rozhodnutím vo veci samej. Žalovaný z týchto dôvodov považuje záver súdu o tom, že pri zaniknutých veciach je potrebné vychádzať z hodnoty ku dňu zániku BSM za nesprávny, a preto bolo porušené právo na spravodlivý proces, poukazoval na predvídateľnosť rozhodnutí, na zachovanie rovnosti strán v konaní, zákaz svojvoľného postupu a odôvodnenie súdu prvej inštancie je v tomto smere nepostačujúce.

18. Súd prvej inštancie otázku určenia hnuiteľných vecí tvoriacich predmet vyporiadania posudzoval v bodoch 29. až 48. odôvodnenia, pričom odvolací súd sa s detailným a vyčerpávacím odôvodnením súdu prvej inštancie plne stotožňuje.

19. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie napadnutým rozsudkom z hnutelných vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov existovala iba kuchynská linka bez spotrebičov vrátane kameninového drezu v zostatkovej hodnote 800 eur. Súd prvej inštancie vzhľadom na viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu, pri vyporiadaní BSM vychádzal z hodnoty v dobe vyporiadania a určil ju na sumu 800 eur, keďže vyššia zostatková hodnota, ktorá bola tvrdená žalobkyňou súdu nebola preukázaná a nebolo možné vychádzať zo súm uvedených v znaleckom posudku. V tomto smere bol plne rešpektovaný záväzný právny názor odvolacieho a dovolacieho súdu v danej veci. Pokiaľ išlo o hnutelné veci patriace do BSM, ktoré existovali v čase zániku BSM, ale už zanikli alebo boli zničené do vyhlásenia rozsudku vo veci, tak bolo sporné z akej hodnoty týchto vecí sa má vychádzať, keď žalovaný poukazoval na to, že aj pri takýchto veciach je potrebné vychádzať z ich hodnoty v čase vyporiadania. Pokiaľ by takáto úvaha žalovaného bola správna, nebolo by možné zohľadniť, že hnutelné veci (okrem fotoaparátu Canon a žehličky Philips) zostali u žalovaného a žalobkyňa bola z ich užívania vylúčená. V konečnom dôsledku by to znamenalo, že žalovaný po zániku BSM hnutelné veci patriace do BSM výlučne držal, užíval, vzhľadom na plynutie času u neho došlo k zániku vecí resp. boli zničené a na túto skutočnosť by sa neprihľadlo a vychádzalo by sa výlučne z ceny platnej v čase vyporiadania. Takáto úvaha by nepochybne nenapĺňala princíp spravodlivosti, žalovaný by bol nedôvodne zvýhodnený.

20. Najvyšší súd SR v uznesení č.k. 1Cdo/89/2020 zo dňa 27. apríla 2022 v súvislosti s uvedeným v bode 20. odôvodnenia dodal, že „nie je dôvod odkláňať sa od doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a to najmä vyplývajúce z rozhodnutia R 42/1972 a nadväzujúcich, teda podľa ktorej sa pri vyporiadaní BSM vychádza zo stavu (ktorý je určený kvantitou a kvalitou v danom čase) v dobe zániku BSM, avšak z ceny či cenových relácií platných v dobe vyporiadania.“

21. Krajský súd v Trnave v uznesení č.k. 24Co/57/2020 zo dňa 25. októbra 2022 v bode 17. odôvodnenia uviedol: „Pre ďalší priebeh konania je v tejto otázke podstatný právny názor dovolacieho súdu vyplývajúci z uznesenia č.k. 1Cdo/89/2020 zo dňa 27. apríla 2022, ktorý konštatoval, že nie je dôvod odkláňať sa od doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a to najmä vyplývajúce z rozhodnutia R 42/1972 a nadväzujúcich, teda podľa ktorej sa pri vyporiadaní BSM vychádza zo stavu (ktorý je určený kvantitou a kvalitou v danom čase) v dobe zániku BSM, avšak z ceny či cenových relácií platných v dobe vyporiadania“.

22. Právny názor dovolacieho a odvolacieho súdu je záväzný pre súd prvej inštancie. Ide o tzv. inštančnú alebo kasačnú záväznosť, ktorá v žiadnom prípade neznamená zásah do nezávislosti súdu, definovanej v čl. 144 ods. 1 Ústavy SR. Judikatúra Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR je vzácné jednotná pri posudzovaní zákonného príkazu rešpektovania právneho názoru súdu vyššej inštancie, či ide o viazanosť prvoinštančného súdu rozhodnutím odvolacieho súdu alebo viazanosť odvolacieho súdu rozhodnutím dovolacieho súdu (§ 455). Rovnaká povinnosť platí aj vo vzťahu k rozhodnutiam Ústavného súdu SR o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb. Iba vo výnimočných prípadoch sa princíp viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu nemusí uplatniť. Pôjde najmä o situáciu, v dôsledku zmeny skutkových zistení, z ktorých vychádzal odvolací súd, už jeho právny názor nie je možné rešpektovať, pretože je napríklad potrebné aplikovať inú právnu normu. Vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu sa pripúšťa odchýlenie od záväzného právneho názoru aj vtedy, keď došlo v inom konaní k odlišnému vyriešeniu prejudiciálnej otázky, z ktorej odvolací súd vychádzal. Ďalším dôvodom, ktorý sa môže odôvodniť nerešpektovania právneho názoru súdu vyššej inštancie, je zmena právnej úpravy, ku ktorej došlo po zrušení rozhodnutia. Odklon od právneho názoru môže napokon byť ovplyvnený aj podstatnou zmenou rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít po rozhodnutí odvolacieho súdu. Akýkoľvek odklon od záväzného právneho názoru vysloveného odvolacím súdom je nevyhnutné dôkladne odôvodniť (analogia s § 220 ods. 3). Jeho bezdôvodné nerešpektovanie môže byť posudzované ako svojvoľňa so všetkými právnymi (Števíček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kolektív - Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H Beck, 2016, strana 1309).

23. Súd prvej inštancie v bode 43. odôvodnenia uviedol, že vzhľadom na zmenu skutkového stavu od rozhodnutia odvolacieho súdu (väčšina hnutelných vecí medzitým prestala existovať) nebol súd v prípade neexistujúcich hnutelných vecí viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v jeho poslednom rozhodnutí (odsek 16. a 17.) ako tomu bolo podľa odseku 49. tohto rozsudku, v prípade existujúcich hnutelných vecí, keďže odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu, kedy hnutelné veci patriace do BSM existovali. Týmto spôsobom súd prvej inštancie zdôvodnil odklon od záväzného právneho názoru odvolacieho spočívajúceho v zmene skutkových okolností týkajúcich sa existencie hnutelných

vecí v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia. Súd prvej inštancie svoj odklon od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v bodoch 16. a 17. odôvodnenia uznesenia č.k. 24Co/57/2022-995 zo dňa 25.10.2022 riadne odôvodnil, pričom uvedené dôvody sú v súlade s vyššie uvedeným výkladom.

24. Pokiaľ ide o vyporiadanie hnutelných vecí patriacich do BSM, existujúcich v čase zániku BSM a medzičasom spotrebovaných príp. zaniknutých z dôvodu opotrebenia, nebolo možné rozhodnúť o ich prikázaní stranám sporu, pretože neexistovali v čase vyhlásenia rozhodnutia, ale bolo potrebné zohľadniť ich ocenenie ako aj to, ktorá zo strán sporu mala tieto veci po zániku BSM k dispozícii až do zániku resp. zničenia vecí a tým spotrebovala ich hodnotu. Súd prvej inštancie postupoval tak, že pri týchto hnutelných veciach vychádzal z ocenenia v čase zániku BSM s tým, že spotrebovanie vecí išlo na vrub žalovaného, ktorý veci dlhodobo užíval a mal z nich úžitok, čo sa prejavilo v konečnom dôsledku pri výške vyporiadacieho podielu tak, že žalovaný bol povinný nahradiť do BSM hodnotu ním spotrebovaných hnutelných vecí. Súd prvej inštancie tento svoj postup podporil rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/ 833/2015 zo dňa 12.4.2017, uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/180/2018 zo dňa 24.09.2020, rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 145/2020 zo dňa 15.2.2023, uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/88/2010 zo dňa 30.03.2011 a rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/11/2020 zo dňa 23.02.2021.

25. Podľa výkladu judikatúry sa pri oceňovaní všeobecne uplatňuje zásada, že pri ocenení vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva sa vychádza zo stavu vecí ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva, avšak z ceny v čase, keď sa vyporiadanie vykonáva. Pravidlo ocenenia spoločných vecí na základe cenových predpisov platných v dobe vyporiadania podľa stavu vecí ku dňu zániku bezpodielového vlastníctva spoluvlastníctva sa však neuplatňuje bezvýnimčne. Súdna prax pripúšťa možnosť odchýliť sa od uvedenej zásady v odôvodnených prípadoch. Táto zásada sa uplatní predovšetkým vtedy, ak pôjde o vec, ktorú užíval na základe dohody ten účastník, ktorému je vec prikazovaná alebo ak ju užívali obaja a nedošlo k jej nadmernému alebo mimoriadnemu opotrebeniu či poškodeniu. Ak vec má na základe vyporiadania zostať tomu, kto túto vec od zániku bezpodielového spoluvlastníctva užíva, obvykle sa bude vychádzať z ceny v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva bez ohľadu na cenové predpisy v čase vyporiadania; opotrebenie i náklady pôjdu na vrub manžela. Pokiaľ hodnota vecí od zániku bezpodielového spoluvlastníctva podstatne klesla, v dôsledku nedodržiavania a neužívania oboma manželmi či v dôsledku iných mimoriadnych okolností, bude namieste, aby tento pokles hodnoty postihol oboch účastníkov, ibaže by tento stav zaviniel výlučne jeden z nich (Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kolektív, Občiansky zákonník I, Komentár 2015, strana, 1102 až 1103).

26. Odvolací súd nepovažuje za správny názor žalovaného, že súd prvej inštancie rozhodol pri zaniknutých hnutelných veciach v priamom rozpore s právnym názorom súdov vyšších inštancií, pretože tento právny názor rešpektoval, pokiaľ ide o existujúce hnutelné veci a pri zaniknutých hnutelných veciach dospel k odklonu a to vzhľadom na zmenu skutkovej situácie, pretože odvolací a dovolací súd vychádzali zo skutočnosti, že tieto hnutelné veci existujú. Vyššie súdne inštancie v danej veci neriešili ako postupovať pre prípad, že tieto hnutelné veci už neexistujú. Žalovaný nesúhlasí so závermi súdu, že hodnoverne nepreukázal, že ním uvádzané hnutelné veci a to kamera Sony, sedacia súprava, barový pult, policový systém v špajze nepatria do BSM, žalovaný má za to, že jeho tvrdenia neboli v konaní účinne popreté a je na ne potrebné prihliadať ako na preukázané. Túto odvolaciu námietku považuje odvolací súd za nenáležitú, pretože poukazuje na body 32. až 35. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorých je podrobne popísané pri každej veci osobitne akým spôsobom sa žalovaný k nej vyjadril, pričom súd prvej inštancie skutkové tvrdenia žalovaného považoval za účelové, zmenu skutkových tvrdení ničím neodôvodnil, nebolo možné na ňu prihliadať. Ani v podanom odvolaní žalovaný neuvádza dôvody, ktoré ho viedli k zmene skutkových tvrdení a z akého dôvodu by odvolací súd mal na zmenu týchto skutkových tvrdení prihliadať.

26.1. Žalovaný argumentuje neprípustnosťou takého postupu, aby bola cena určená veci podľa stavu vecí kedykoľvek pred rozhodnutím vo veci samej. Odvolací súd uvádza, že v danej veci sa pri zaniknutých hnutelných veciach vychádzalo z konkrétnych okolností sporu z ceny ku dňu zániku BSM, nešlo o cenu určenú kedykoľvek počas konania.

26.2. Odvolací súd považuje napadnuté rozhodnutie za riadne odôvodnené (v súlade s § 220 ods. 2 a 3 CSP), nebola porušená zásada právnej istoty, ani narušená rovnosť strán sporu a taktiež nemožno konštatovať svojvoľný postup súdu prvej inštancie.

27. Žalovaný v odvolaní argumentuje vo vzťahu k bodom 56. a 58. odôvodnenia napadnutého rozsudku, nepovažuje za správne a spravodlivé, aby spoločná premlčaná pohľadávka bola prikázaná výlučne jemu, pretože žiadny konkrétny prospech z investícií do nehnuteľností otca žalovaného nebol nikdy preukázaný ani preukazovaný a nemožno preto rozhodnúť v rozpore so zásadami týkajúcimi sa premlčané pohľadávky. Taktiež nie je možné skúmať formu prevodu a samotnú kauzu prevodu nehnuteľností po zrušení BSM. Na ekonomické správanie strán sporu po zániku BSM nemožno prihliadať a preto navrhol, aby súd rozhodol v súlade s praxou dovolacieho súdu, takže v prípade premlčanej pohľadávky manželov, vzniknutej za trvania BSM, táto sa prikazuje obom manželom v rovnakom pomere.

28. Odvolací súd odkazuje na podrobné a komplexné odôvodnenie napadnutého rozsudku vo vzťahu k pohľadávke strán sporu z titulu investícií vložených do nehnuteľností otca žalovaného v bodoch 56. až 68. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v plnom rozsahu sa stotožňuje s týmto odôvodnením a poukazuje na tam uvedené dôvody. Právny názor odvolacieho súdu v tejto otázke je dlhodobý konštantný a premietol sa do rozhodnutí vydaných v tejto veci a to rozsudku sp. zn. 24Co/262/2018-912 zo dňa 10.7.2019 ako aj do uznesenia sp. zn. 24Co/57/ 2022 zo dňa 25.10.2022 a súd inštancie z tohto právneho názoru aj vychádzal.

29. Strany sporu počas trvania BSM investovali spoločné finančné prostriedky do rodinného domu, ktorého vlastníkom bol otec žalovaného a to tak, že realizovali prístavbu samostatnej bytovej jednotky pri uvedenej nehnuteľnosti, pričom stavebníkom bol žalovaný, ktorému bolo vydané stavebné povolenie na prístavbu a nadstavbu rodinného domu, ktoré boli skolaudované počas trvania BSM. Výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, do ktorej strany sporu investovali spoločné finančné prostriedky, sa stal po rozvoze manželstva žalovaný. Pokiaľ ide o výšku vložených investícií medzi stranami došlo k dohode o jej výške v sume 24.563,50 eur.

30. Súd prvej inštancie prikázal premlčanú pohľadávku voči otcovi žalovaného vzniknúť titulom investícií do nehnuteľnosti, ktorá je v súčasnosti vlastníctvom žalovaného do výlučného vlastníctva žalovaného, a to z dôvodu, že išlo o spoločné finančné prostriedky oboch strán sporu a tieto boli poskytnuté výlučne v záujme žalovaného, ktorý sa po rozvoze manželstva stal vlastníkom nehnuteľnosti, do ktorej boli investované a bolo by v rozpore s dobrými mravmi, ak by táto premlčaná pohľadávka nebola prikázaná tomu z bývalých manželov, ktorí výlučne z tohto mal prospech, za tejto situácie za účelom dosiahnutia spravodlivého vysporiadania BSM je namieste prikázať celú pohľadávku žalovanému. Uvedený postup a právny názor súd prvej inštancie podporil rozhodnutiami vydanými v obdobných prípadoch uznesením NS ČR sp. zn. 22Cdo/1054/2003 zo dňa 27.05.2003, rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/88/2013 zo dňa 06.06.2013, rozsudkom NS ČR sp. zn. 22 Cdo/2655/98 zo dňa 20.12.2000, uznesením NS SR sp. zn. 6MCdo/10/2011 zo dňa 26.06.2012.

31. Na uvedenú pohľadávku možno aplikovať aj hľadisko pre prikázanie veci, ktorým je aj dlhodobé užívanie veci po rozvoze jednou zo strán, v danom prípade žalovaným. V konaní žalovaný nespochybňoval, že by v spornej nehnuteľnosti nebýval, užíva ju doposiaľ, spočiatku so súhlasom vlastníka nehnuteľností, neskôr už ako výlučný vlastník. Žalovaný tvrdí, že nebol preukázaný žiaden jeho prospech z investície do nehnuteľnosti otca. Odvolací súd uvádza, že existencia takéhoto prospechu resp. výhody žalovaného oproti žalobkyne, je absolútne nepochybná, pretože žalovaný v nehnuteľnosti do ktorej investovali strany spoločné finančné prostriedky zostal bývať, žalovaná odišla, oproti žalovanému sa dostala do nevýhodnej pozície, pretože nehnuteľnosť neužívala a z investície nemala žiaden prospech. Takéto dlhodobé výlučné užívanie nehnuteľnosti žalovaným do ktorej boli investované spoločné finančné prostriedky bolo nevyhnutné zohľadniť a to v súlade s kritériami pre vyporiadanie ako aj za účelom dosiahnutia spravodlivého vyporiadania BSM spôsobom ako rozhodol súd prvej inštancie.

32. Žalovaný nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré sa týkalo výberu peňažných prostriedkov žalovaným počas trvania manželstva, (body 69.,70. a 72. odôvodnenia). Má za to, že nemožno do masy BSM zahrnúť finančné prostriedky spotrebované počas manželstva, pričom žalovaný poukazuje na rozhodnutie R 6/1972 ako aj skutočnosť, že vybrané peňažné prostriedky použil na bežnú spotrebu ešte za trvania manželstva, pričom je irelevantné, či tieto boli žalobkyne odovzdané alebo nie. Žalobkyňa nepreukázala nakladanie s týmito prostriedkami v rozpore so zásadami BSM. Nešlo o vysoký obnos peňazí, ktorú sumu by nebolo možné spotrebovať na bežný chod domácnosti a starostlivosť

o dieťa. Úlohou žalobkyne bolo preukázať, že predmetné peňažné prostriedky boli použité v rozpore so zásadami BSM, a preto sa žalovaný nestotožňuje so záverom súdu, že dôkazné bremeno v tomto prípade znáša žalovaný.

33. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie uvedených v bodoch 69. až 72. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Pri posúdení dôkazného bremena vyporiadania spoločných finančných prostriedkov, ktoré počas rozvodového konania žalovaný vybral, súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalovaný niesol dôkazné bremeno použitia finančných prostriedkov pre spoločné potreby manželov a rodiny, pričom toto dôkazné bremeno neunesol. Žalovaný tvrdil, že peniaze vybraté zo spoločného účtu počas rozvodového konania boli použité na úhradu nákladov pre potreby maloletého syna resp. peňažné prostriedky odovzdal v hotovosti žalobkyne pre potreby maloletého syna, žalobkyňa uvedené poprela a žalovaný pravdivosť svojho tvrdenia ničím nepreukázal.

34. Pokiaľ ide o vyporiadanie čo zo spoločného majetku manželov bolo vynaložené na oddelený majetok len jedného z manželov, žalobkyňa preukázala, že žalovaný vynaložil za trvania bezpodielového spoluvlastníctva spoločné prostriedky na svoj oddelený majetok, teda nakladal so spoločnými finančnými prostriedkami výlučne pre svoju potrebu, preukázala, že tieto finančné prostriedky boli vybraté z účtu žalovaným v priebehu rozvodového konania. Žalovaný tento výber nespochybnil, sporným zostalo na čo boli tieto peňažné prostriedky použité. Žalovaný tvrdil, že boli použité na úhradu nákladov pre potreby maloletého syna a peniaze odovzdal žalovanej, pričom túto skutočnosť nepreukázal a na ňom ležalo dôkazné bremeno. Súd prvej inštancie správne posúdil, že od žalobkyne nebolo spravodlivé žiadať, aby preukázala reálne neexistujúcu skutočnosť a to tvrdenie, že od žalovaného žiadne peniaze neprevzala. Súd prvej inštancie posúdil otázku dôkazného bremena správne. Žalovaným žiadne dôkazy na preukázanie tvrdení neboli navrhnuté, ani predložené, v dôsledku čoho neunesol svoje dôkazné bremeno a prvoinštančný súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania potom správne ustálil, že predmetné finančné prostriedky zo spoločného majetku boli použité výlučne na potreby žalobcu.

35. Žalovaný v odvolaní nesúhlasil s bodmi 73. až 93. odôvodnenia napadnutého rozsudku a tieto závery považoval za nesprávne, odôvodnenie za zmatečné, pretože súd prvej inštancie rozhodol na základe rozporuplných dôkazov, keď uzatvoril skutkový stav, podľa ktorého žalovaný nadobudol vozidlo zo spoločných peňažných prostriedkov, finančné prostriedky z pôžičky od D. L. mali byť vložené do podnikania. Tieto tvrdenia sa nezakladajú na pravde a sú v rozpore s viacerými vykonanými dôkazmi. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie sa touto vecou nedostatočne zaoberal a dospel k takému záveru, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Zároveň svoje závery nedostatočne odôvodnil.

36. Pri peňažnej hodnote zodpovedajúcej kúpnej cene osobného motorového vozidla zn. BMW 525d, EČV: E.- XXXXX vo výške 23.235,74 eur zakúpeného počas trvania manželstva, ktoré motorové vozidlo žalovaný predal v decembri 2005, žalovaný žiadal, aby zohľadnil jeho vnos v podobe peňažných prostriedkov zo zmluvy o pôžičke zo dňa 25.1.2005, ktoré boli použité na kúpu vozidla, bola súdom prvej inštancie posudzovaná v bodoch 73. až 94. odôvodnenia. Odvolací súd sa s odôvodnením súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožňuje. V žiadnom prípade nemožno považovať závery súdu prvej inštancie za nedostatočné, odôvodnenie je v plne v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Žalovaný v odvolaní namietal zmatečnosť odôvodnenia. Vady zakladajúce zmatečnosť súdneho rozhodnutia, ktoré súd zaviniel svojim procesným postupom, spravidla vždy strane odnímajú možnosť konať pred súdom. Tieto vady zakladajú nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, ktorá môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti rozhodnutia. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, jedná sa o zmatečné rozhodnutie. O takýto prípad však v prejednávanej veci nešlo, keďže z celkového kontextu odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejмый dôvod rozhodnutia, obsahuje podrobné, jasné a komplexné vysvetlenie toho, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Podľa názoru odvolacieho súdu potom nemôže byť vôbec predmetom akejkoľvek diskusie fakt, že vadou zmatečnosti nebol postihnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý obsahuje vzájomne koherentne skutkové zistenia súdu, jeho odôvodnenie je konzistentné a pochopiteľné, jasné a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky a samotné rozhodnutie je logickým a právnym vyústením priebehu konania a pri jeho vydaní boli zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia. Žalovaný tvrdí, že súd rozhodoval na základe rozporuplných dôkazov, pričom nekonkretizuje, aké dôkazy boli rozporuplné.

Ak žalovaný len všeobecne uvádza, že tvrdenia súdu sa nezakladajú na pravde a sú v rozpore s viacerými vykonanými dôkazmi bez akejkolvek špecifikácie, odvolací súd vzhľadom na viazanosť dôvodmi odvolania, mohol iba konštatovať, že závery súdu prvej inštancie sú správne. Žalovaný namieta, že súd sa touto vecou nedostatočne zaoberal, pričom vôbec neuvádza, v čom tento nedostatok mal spočívať, aké ďalšie dokazovanie mal vykonať, prípadne akým spôsobom sa mal vecou ďalej zaoberať. Žalovaný všeobecne tvrdí, že súd dospel k takému záveru, ktorý nemá ani oporu vo vykonanom dokazovaní, podľa odvolacieho súdu absentuje spresnenie konkrétneho záveru súdu prvej inštancie, ktorý je konštatovaný bez opory v konkrétnom vykonanom dokazovaní. Za tohto stavu bolo potrebné vyhodnotiť odvoláciu argumentáciu žalovaného ako nedôvodnú.

37. Z odvolania žalovaného vyplýva, že vyššie uvedená odvolacia argumentácia sleduje aj naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Išlo o porušenie práva na spravodlivý proces.

38. Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

38.1. V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strán. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesto pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd teda uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

38.2. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Právo (strany) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, pričom rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

38.3. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalovaným v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej

inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalovaný s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody pre rozhodnutie o vyporiadaní BSM. Napadnutý rozsudok tak nie je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia. Zároveň odvolací súd nezistil ani porušenie zásady rovnosti zbraní, zákazu prekvapivých rozhodnutí, zákazu svojvôle, porušenie predvídateľnosti rozhodnutia a svojvoľného postupu súdu prvej inštancie.

39. Žalovaný uplatnil aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, pričom nesprávne skutkové zistenia sa týkali toho, že súd konštatoval, že žalovaný má prospech z nehnuteľnosti, ktorú nadobudol po zániku BSM od svojho otca, teda z investícií zo spoločného majetku strán sporu vložených do tejto nehnuteľnosti; nebolo preukázané, že by žalovaný finančné prostriedky vo výške 1.092,93 eur použil v rozpore so zásadami BSM; k nesprávnym skutkovým zisteniam dospel súd aj v prípade, keď konštatoval, že žalovaný nadobudol motorové vozidlo zo spoločných peňažných prostriedkov a finančné prostriedky z pôžičky od D. L. mali byť vložené do podnikania žalovaného.

39.1. V prvom rade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 Civilného sporového poriadku. Ak žalovaný v odvolaní poukazuje na nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, je potrebné uviesť, že odvolací súd je podľa ustanovenia § 383 Civilného sporového poriadku viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy navrhnuté stranami, tieto dôkazy vyhodnotil a z hodnotenia dôkazov ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal.

39.2. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 Civilného sporového poriadku je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

39.3. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom súd má povinnosť dbať na tom, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti (ako už bolo uvedené vyššie). V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie postačujúco a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané žalovaným v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

39.4. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo

inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. písm. f) Civilného sporového poriadku je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

39.5. Žalovaný v odvolaní vychádza z odlišných skutkových záverov než súd prvej inštancie a robí z vykonaných dôkazov vlastné skutkové závery. Odvolací súd uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Súd prvej inštancie výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Preto správne postupoval súd prvej inštancie, keď na základe výsledkov dokazovania považoval za preukázané, že žalovaný má prospech z investície do nehnuteľností svojho otca, žalovaný nepreukázal, že peňažné prostriedky vo výške 1.092,93 eur boli spotrebované za trvania BSM a že žalovaný nadobudol motorové vozidlo zo spoločných prostriedkov a finančné prostriedky z pôžičky od D. L. boli vložené do podnikania žalovaného.

40. Žalovaný argumentoval, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pretože súd nesprávne v súvislosti s hnutelnými vecami, ktoré patrili do BSM vychádzal z ich stavu a hodnoty ku dňu zániku BSM, v prípade premlčanej pohľadávky manželov vzniknutej za trvania BSM, bolo potrebné prikázať u oboch manželov v rovnakom pomere a súd nesprávne právne posúdil, keď do masy BSM zahrnul i peňažné prostriedky spotrebované počas manželstva, súd nesprávne vyložil § 143 Občianskeho zákonníka.

40.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

40.2. Výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú z obsahu spisu, viedli k naplneniu podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 143 a § 150 Občianskeho zákonníka spôsobom vyplývajúcim z napadnutého rozhodnutia, keďže poskytovali bezpečne zistený skutkový stav, ktorý bolo možné podriadiť pod uvedené hmotnoprávne pravidlo. Odvolací súd sa tak stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o vyporiadaní zaniknutých hnutelných vecí, prikázania spoločnej pohľadávky strán voči otcovi žalovanému z titulu investícií do výlučného vlastníctva žalovaného a povinnosti žalovaného nahradiť do BSM sumu použitú pre jeho potrebu. Odvolací súd nedospel k záveru, že by úvaha súdu prvej inštancie v tomto smere bola nesprávna. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

40.3. Závery súdu prvej inštancie, čo do určenia výšky vyrovnacieho podielu, obsiahnuté v napadnutom rozsudku treba považovať za súladné so zákonom a skutkovými zisteniami plynúcimi z riadneho dokazovania a odvolaciemu súdu ostáva len konštatovať správnosť dôvodov použitých na podporu takýchto záverov a s týmito sa stotožniť.

41. V súvislosti s prejavmi nespokojnosti žalovaného s preskúmaným rozsudkom odvolací súd poukazuje na stabilnú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, podľa ktorej nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (napr. II. ÚS 4/97, II. ÚS 3/97). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, I. ÚS 140/2017).

42. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalovaným nie sú naplnené.

43. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaného odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak

národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu, zachádzajúcu do nadbytočných detailov a nespôsobilú prívodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

K odvolaniu žalobkyne

44. Žalobkyňa napadla odvolaním výrok VIII., ktorým bolo rozhodnuté, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

45. Pri rozhodovaní o náhrade trov prvoinštančného konania súd prvej inštancie poukázal na ustálenú aktuálnu súdnu prax Ústavného súdu SR obsiahnutú v nálezoch, sp. zn. III. ÚS 138/2022 zo dňa 23.6.2022 a sp. zn. III. ÚS 266/2022 zo dňa 23.06.2022, poukázal tiež na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/12/2017 zo dňa 31.7.2017, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/25/2020-351 zo dňa 16.11.2021. S ohľadom na to uzavrel, že úspech žalobkyne a žalovaného bol porovnateľný s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobkyňa v konaní dosiahla práve polovicu z vyplateného vyrovnacieho podielu, a preto vyslovil podľa § 255 ods. 2 CSP, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov prvoinštančného konania právo, keďže každá zo strán mala vo veci úspech len čiastočný a zároveň ani individuálne okolnosti prejednávanej veci neumožňovali dospieť k záveru o prevažujúcom úspechu žiadnej zo strán sporu.

46. Podľa § 255 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (ods. 1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (ods. 2).

47. I keď rozhodnutia súdov ČR nepatria v zmysle čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP medzi ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na právny názor a závery ÚS ČR v náleze sp. zn. I.ÚS 262/2020 zo dňa 10.11.2020, IV. ÚS404/2022 zo dňa 5.4.2022, v stanovisko pléne PL. ÚS-st. 59/23 zo dňa 13.9.2023 a (pri veľmi blízkej, resp. obdobnej procesnoprávnej aj hmotnoprávnej úprave danej problematiky), ktorý sa vysporiadal i s predchádzajúcou odlišnou judikatúrou tak NS ČR ako i ÚS ČR, a vydal stanovisko: „v konaní o zrušení a vysporiadaní spoluvlastníctva, majúcom povahu iudicii duplicis, ak nie je žaloba zamietnutá, spravidla nemožno určiť, ktorý účastník mal vo veci plný úspech (§ 142 ods. 1 o. s. r.). Je preto všeobecným východiskom pre rozhodovanie o trovách konania súladným s ochranou vlastníckeho práva podľa článku 11 ods. 1 a práva na súdnu ochranu podľa článku 36 ods. 1 Charty základných práv a slobôd, aby žiadny z účastníkov nemal právo na náhradu trov konania voči inému účastníkovi, ibaže by pre to boli dané zvláštne dôvody“. To, že závery platia aj pre konanie o vyporiadanie BSM vyplýva z bodu 46., v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd pre úplnosť uvádza, že hoci v konaní, ktoré predchádzalo prijatiu tohto stanoviska, išlo o zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva, je zrejmé, že právne závery v stanovisku obsiahnuté sa vzťahujú aj na konanie o vysporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Neplatí preto naďalej právny záver, podľa ktorého „v konaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov je rozhodovanie o náhrade trov konania ovládané zásadou úspechu vo veci (§ 142 o. s. r.). Odlišný postup je výnimkou, ktorá je podmienená dôvodmi hodnými osobitného zreteľa a musí byť riadne odôvodnená.“, na ktorom sú založené nálezy sp. zn. I. ÚS 1441/11 a sp. zn. III. ÚS 186/20“. Za ústavne konformné východisko pri rozhodovaní o trovách konania, ktorým bolo vyporiadané zrušené spoluvlastníctvo, vidieť u oboch strán (u všetkých spoluvlastníkov) čiastočný úspech vo veci v zmysle § 142 ods. 2 a 3 OSŘ s tým, že zásadne je namieste rozhodovať, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pričom pomerne rozdeľovanie trov konania z povahy veci nemá zmysel, rovnako ako je v danej fáze konania už vylúčené hľadať považovať na ktorejkoľvek strane plný úspech vo veci a aplikovať § 142 ods. 1 OSŘ. Ústavný súd ČR ale dodal, že v odôvodnených prípadoch (skôr výnimočných) možno niektorej zo strán priznať právo na náhradu trov (podľa § 142 ods. 3 OSŘ), lebo spôsob vyporiadania spoluvlastníctva (stanovenie miery úspechu jednotlivých strán) závisí na úvahe súdu. Zvláštnymi okolnosťami konkrétneho jedinečného prípadu môže byť napr. obštrukčné chovanie

spoluvlastníka, nezáujem o konštruktívne vyriešenie veci, alebo šikanóznym výkon práva. Šikanóznym konaním však nie je sama osebe skutočnosť, že niektorý (alebo každý) zo spoluvlastníkov navrhuje prikázanie spoluvlastneného majetku do svojho výlučného vlastníctva. Súd by musel presvedčivo vyložiť ďalšie dôvody, ktoré by viedli k záveru, že je (výnimočne) namieste danému spoluvlastníkovi uložiť povinnosť hradiť trovy konania inému spoluvlastníkovi. Podľa Ústavného súdu ČR ďalšie širšie okolnosti, ku ktorým možno prihladiť, plynú z judikatúry najvyššieho súdu – napr. že strany ohľadom predmetu konania sa aspoň čiastočne dohodli, aké bolo procesné správanie a stanoviská jednotlivých strán v priebehu konania, či aké bolo ich konanie pred začatím konania pri snahe o zrušenie spoluvlastníctva dohodou.

48. Odvolací súd je toho názoru, že rozhodujúcim pri rozhodovaní o náhrade trov daného konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva je jeho špecifická povaha - konania iudicium duplex. Takéto konanie môže byť začaté na návrh ktoréhokoľvek z bezpodielových spoluvlastníkov. Strany vzájomne sú v postavení procesnej pozície žalobcu a žalovaného súčasne, bez ohľadu na to, kto žalobu podal. Chýba tu ten, kto by zapríčinil začatie konania svojim protiprávnym konaním, z povahy veci neexistuje strana, ktorá by bezdôvodne zasahovala do právnej sféry protistrany. Pre určenie „obete a vinníka“ či „víťaza a porazeného“, teda pre konštatovanie plného úspechu jednej strany na úkor druhej, tu chýba kľúčový pojmový znak – nebolo porušené subjektívne právo, ktoré by bol žalobca proti žalovanému nútený pred súdom hájiť. Vyvolanie konania je slobodnou voľbou žalobcu, do ktorého majetkovej sféry nemusel nikto zasiahnuť a ani ho k podaniu žaloby primäť. Rovnako tak je slobodnou voľbou iného bezpodielového spoluvlastníka neuzavrieť navrhnutú mimosúdnu dohodu a požadovať určitý spôsob vysporiadania, lebo i na jeho strane ide o výkon ústavne zaručeného vlastníckeho práva. Ak má procesná obrana žalovaného spoluvlastníka rozumný a presvedčivý základ (a nespadá do kategórie zneužitia práva či obštrukčného chovania), nemožno mu jej uplatnenie klásť na ťarchu a zmenšovať uložením náhrady trov konania jeho majetkovú sféru v prospech spoluvlastníka, ktorý sa slobodne rozhodol v spoluvlastníctve naďalej nezotrvať. Žiadna z procesných strán navyše výsledkom konania po finančnej stránke nestráca, obe získavajú majetkovú hodnotu, s ktorou do konania vstúpili. Nikto z hľadiska objemu majetku nezískava nič navyše, nikto nič nestráca; majetkovú stratu utrpí každá zo strán „iba“ vo vynaložených trovách konania. Spor o vyporiadanie BSM môže byť začatý na základe žaloby ktoréhokoľvek z manželov. Súd následne vydá konštitutívne rozhodnutie o spôsobe jeho vyporiadania, pričom návrhmi strán nie je viazaný, je viazaný iba zásadami vyporiadania podľa § 150 OZ.

49. Vzhľadom na uvedené nemožno procesný úspech odvodzovať z toho, aký spôsob vyporiadania strany navrhovali, a ku ktorému sa súd v konečnom rozhodnutí priklonil. Ak nie je súd pri vyporiadaní BSM viazaný návrhmi strán, nie je potom dobre možné odvíjať procesný úspech vo veci ani od toho, čo bolo medzi účastníkmi sporné a k čomu bolo vedené dokazovanie. Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva nemožno hľadať víťaza ani porazeného, pretože strany nemožno vnímať tak, ako keby jedna bola v práve a druhá nie. Nie je na mieste vytykať bývalému manželovi, ktorý navrhoval odlišný, než súdom zvolený spôsob vyporiadania, nevôľu k uzavretiu mimosúdnej dohody, či súdneho zmiernu, ak nebol jeho odpor čisto obštrukčného charakteru.

50. Ústavný súd SR sa tiež zaoberal náhradou trov konania v spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. V Náleze sp. zn. III. ÚS 138/22 z 23.6.2022 uviedol právnu vetu: „Rozhodnutie, podľa ktorého žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania v spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sťažovateľov a žalovanej, ktorá na výzvy sťažovateľov pred podaním žaloby nereagovala, k žalobe sa nevyjadrila a na pojednávania sa bez ospravedlnenia nedostavila, pričom toto rozhodnutie vychádzalo z toho, že pravidlom v obdobnom spore je to, že každý zo spoluvlastníkov si bude svoje náklady spolu znášať sám a náhradu trov konania strane možno priznať len ak by boli dané „zvláštne dôvody“, je mimo rámca úpravy paragrafu v § 255 Civilného sporového poriadku, čo zakladá porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa článku 46 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky“. Skutková situácia v spore pred ústavným súdom však bola odlišná ako v predmetnej veci. V predmetnej veci totiž nešlo o situáciu, že by žalovaný na výzvy žalobkyne pred podaním žaloby nereagoval (v predmetnej veci medzi stranami prebiehali mimosúdne rokovania – záznam o rokovaní z č.I.10), k žalobe sa nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil. Z uvedeného dôvodu na danú skutkovú situáciu sa citovaný nálezh ústavného súdu nevzťahuje.

51. V Náleze Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 266/2022 z 23.06.2022 sa uvádza, že v rozhodnutí o náhrade trov konania v spore o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je nevyhnutné zvážiť výsledok sporu z toho pohľadu, čo strany svojimi návrhmi obsiahnutými nielen v žalobe a vo vyjadrení, ale aj v ich ďalších podaniach vrátane odvolaní, žiadali. Pomer úspechu strán vo veci podľa § 250 Civilného sporového poriadku so záverom, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania nemožno zdôvodniť všeobecnými východiskami, podľa ktorých strany mali vo veci nešpecifikovaný čiastočný úspech, ich podiely na spoločnom majetku sú rovnaké, spor neskončil podľa predstáv ani jednej strany a vyporiadanie bolo v záujme oboch strán. Takáto argumentácia je mimo rámca zákonnej úpravy § 255 Civilného sporového poriadku, keďže nevyjadruje pomer úspechu strán vo veci a preto je porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky“. V čase vydania Nálezu Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 266/2022 z 23.06.2022 stanovisko Ústavného súdu ČR ešte nebolo vydané a rovnako argumentácia rozhodnutia posudzovaného nálezom ústavným súdom úplne nezodpovedala všetky okolnosti, ktoré by mali byť v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania v spore o vyporiadanie BSM zohľadnené tak ako sú podrobne rozobrané v spomínanom stanovisku Ústavného súdu ČR.

52. Vychádzajúc z vyššie uvedeného na procesný úspech strán, majúcich v konaní s povahou iudicium duplex totožné postavenie žalobcu i žalovaného, treba pozerať ako na čiastočný (rovnaký) a zásadne nepriznať náhradu trov žiadnej zo strán podľa § 255 ods. 2 CSP, s výnimkou ak konkrétne okolnosti veci výnimočne odôvodňujú priznanie náhrady trov jednej zo strán, pričom dôvodmi súcimi osobitného zreteľa môže byť napr. obštrukčné správanie spoluvlastníka, nezáujem o konštruktívne vyriešenie veci alebo šikanózný výkon práva, čo v danom prípade splnené nebolo, obe strany boli v konaní aktívne, nesprávali sa obštrukčne, prejavovali záujem o vyriešenie sporu, hoci každá svojím spôsobom. Takýto záver zodpovedá stanovisku Ústavného súdu ČR Pl. ÚS-st. 59/23 z 13.9.2023.

53. Súd prvej inštancie potom rozhodol o trovách prvoinštančného konania výrokom V. tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu podľa § 255 ods. 2 CSP. Odvolací súd považuje výrok za správny, avšak pokiaľ ide o odôvodnenie poukazuje na vyššie uvedené závery.

54. So zreteľom na uvedené potom nemohol byť udržateľný výrok VIII. rozsudku, ktorým žalovanému bola priznaná náhrada trov odvolacieho a dovolacieho konania. Pokiaľ ide o tieto samostatné konania aj na ne treba aplikovať § 255 ods. 2 CSP z dôvodov vyššie uvedených a žiadnej zo strán nepriznať náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania, pričom žiadne konkrétne okolnosti danej veci neodôvodňovali výnimočné priznanie náhrady trov žalovanému. O náhrade trov predchádzajúceho odvolacieho a dovolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 3 a § 453 ods. 3 CSP.

55. Žalovaný napadol odvolaním aj výroky o náhrade trov konania štátu – výroky VI. a VII. Odvolací súd súhlasí s postupom súdu prvej inštancie, že podľa čl. 1 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, je dôvodné priznať štátu náhradu trov konania voči stranám a to v rozsahu 50%. Z okolností danej veci nevyplýva dôvodnosť argumentácie žalovaného spočívajúca v nemožnosti uzavretia dohody so žalobkyňou pre vytváranie obštrukcií z jej strany. Žalovaný svoje všeobecné tvrdenia nekonkretizuje a obsah spisu nenasvedčuje, že žalobkyňa vytvárala obštrukcie a znemožnila uzavretie dohody. Navyše aj na tento výrok platia úvahy o náhrade trov medzi stranami.

56. S poukazom na vyššie uvádzané odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. – VII. s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil a vo výroku VIII. zmenil podľa § 388 CSP, pretože nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

57. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom podľa § 255 ods. 2 CSP vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na ich náhradu s poukazom na závery o rozhodovaní sporu iudicium duplex (body 48. až 53. odôvodnenia).

58. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).